

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravišтво „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 34.

V Ljubljani, dne 24. avgusta 1911.

Leto XXIV.

Moč katoliške misli.

Naši liberalci kaj radi devljejo na svoje rane, ki jih po zasluženju prejema od nas pri volitvah in sicer v javnem življenju, poseben flajšter. Tolažijo se namreč s tem, da je samo slovenski kmet tako zabiti, da še kaj drži na svojo vero, da je pa drugod po svetu farska reč pokopana. Kako je s to rečjo, naj pokažeta dva dogodka iz pretečenih štirinajstih dni.

1. V Olomucu na Moravi je pred dobrim tednom zboroval češki katoliški shod. Združenim liberalcem in socialnim demokratom se je sicer posrežilo pri državnozbornskih volitvah tako oslabiti češko katoliško narodno stranko, da ima zdaj samo sedem poslancev, ko jih je imela prej 17. To je bilo vpitja, da so zdaj klerikalci premagani. Poslancev je res manj, toda glasovi za katoliške kandidate so narastli — na Moravskem za 20.000, na Češkem za 5000. Vseh glasov zanje je bilo oddanih nad 220.000. Toliko zavednih mož že nekaj pomeni. In da so res zavedni, je pokazal katoliški shod. Prav kakor bi hoteli celemu svetu povedati, da jih volitve niso nič potrle, in da vsled slučajnega poraza ne zapuste svoje zastave, so se zbrali v Olomucu iz vseh krajev svoje domovine — do 40.000 po številu. Socialni demokratje in liberalci so izprva nameravali nagajati, toda tako ogromna četa jih je preplašila in ves shod s sprevedom vred se je dokončal v najlepšem redu. Tudi zastopniki naših Orlov so bili tam in kakor vse kaže, se bo napravila ožja zveza med našimi in češkimi Orli, ki so se ustanovili pred nekaj leti po našem zgledu. 40.000 zavednih katoliških zborovalcev vseh stanov nam priča, da ima tudi

med Čehi katoliška misel tako globoke korenine, da jih ni mogoče izrjaviti.

2. Štirinajst dni je minulo, kar so zborovali katoličani nemškega cesarstva v Majncu ob Reni. Tam imajo vsako leto v drugem mestu katoliški shod, ki je od leta do leta sijajnejši. Letos je bil 58. po številu. Opomniti moramo, da je v nemškem cesarstvu samo dobra tretjina katoličanov, drugi so protestantje. Katoličani pa drže tako skupaj in so tako lepo organizirani, da imajo v državnem zboru poglavitni vpliv, in da se brez njih, še manj pa proti njim ne more nič skleniti. Poslanec ima tam državni zbor 397 (pri nas 516); od teh jih dobi katoliška stranka (imenuje se centrum) navadno krog 100, tako da je najmočnejša v celi zbornici.

Majnski katoliški shod je bil res v vseh ozirih sijajen. Posebno so slavili stoletnico rojstva bivšega majnskega škofa Ketelerja, ki je že leta 1848. zahteval postav za delavce in zagovarjal splošno in enako volilno pravico. Udeležencev pri shodu je bilo nad 50.000. Za nas je najbolj podučno poročilo o ljudskem društvu, ki je zborovalo ob shodu dne 8. avgusta. To društvo ima namen izobraževati katoliško nemško ljudstvo, ga organizirati, mu pomagati s svetom in dejanjem v vseh rečeh, ki se tičejo javnega življenja in prav posebno varovati in braniti ga, da ne zaide v socialnodemokratske mreže. V tem društvu je pravzaprav glavna moč nemških katoličanov. Udov je imelo koncem junija letošnjega leta nad 700.000. Zaupnikov ima po celi Nemčiji krog 20.000. Ti pobirajo prispevke (po 1 marko = 120 vin.), dele časopise, knjižice in letake, ki jih društvo razpošilja, agitirajo pri volitvah; izsolani so v raznih kurzijah, da znajo tudi nastopati z govori in predavanji

po shodih med ljudstvom. Društvo nastavlja po večjih krajih tudi plačane tajnike, ki se pečajo samo z organizacijo in agitacijo. Poleg tega imajo ljudske pisarne, kjer dobe člani zastoj svete v pravnih in drugih rečeh. Kako živahno deluje to ljudsko društvo, nam najboljšo spričuje ogromno število tiskovin, ki jih vsako leto izda svojim članom. V preteklem letu je šlo po društvu 14 milijonov raznih letakov in knjižic med ljudstvo. Kadarkoli socialni demokratje ali liberalci kako neumnost vržejo med ljudi proti veri, cerkvi ali proti katoliški stranki, brž izda društvo letak ali knjižico, kjer natančno pojasni, kako in kaj in s tem da naenkrat katoliškemu ljudstvu orožje v roke, da more ovreči napade, obrekovanja in laži. Društvo prireja vsako leto veliko poučnih tečajev; skrbi za gospodinske šole, za vzgojo bolniških strežnic, za zapuščene in zane-marjene otroke s tem, da o teh rečeh izobraža ljudstvo in po posameznih krajih pomaga, da se vpeljejo take koristne reči. Posebno lepo dela med katoliškimi dijaki, ki jih uči in vodi, kako naj delujejo med delavci. Zato pa ni čuda, da je zelo veliko število nemških delavcev organiziranih v krščanskih samostojnih, nesocialnodemokratskih društvih. Delavska društva, ki so v zvezi z ljudstvom, štejejo 470.000 članov, katoliška rokodelska društva 54.000 in mladinska društva 200.000 članov. Vse to se pa godi v državi, kjer so katoličani, kakor smo že povedali, v manjšini, kjer je od cesarja doli vse višje uradništvo domala brez izjeme protestantovsko! Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu krog 600.000 mark, stroškov pa malo manj.

To delo naj si ogleda, kdor pravi, da katoliška misel pojema. Tudi na

Nemškem so vsi stanovi prekvašeni z živim verskim duhom: uradniki, zdravniki, pravniki, dijaki tekmujejo s kmetom, rokodelcem in delavcem, ko gre za obrambo vere in cerkve. Nemce štejejo tudi naši liberalci za gospodarsko najbolj napreden in izobražen narod. Pri njih vidimo: čim večja je njihova izobrazba, tem večja je tudi njihova verska zavednost.

Pri nas se štelijo med liberalce tisti napol izobraženi ošabneži, ki imajo toliko znanja, da bero liberalne liste, nimajo pa toliko pameti, da bi presodili, kaj je prav in kaj ne, kaj laž in kaj resnica. Zastavljeno imamo pa tudi med našim ljudstvom pravo ljudsko organizacijo na vse plati. Naša krščansko socialna zveza že zdaj izvršuje mnogo tega, kar nemško ljudsko društvo. Razložek je pa ta, da pri nas vsi delajo zastoj, ker nam ni mogoče plačevati tajnikov, dasi bi bili zlasti v delavskih krajih sila potrebni. Na Nemškem plačujejo člani za svoje ljudsko društvo letni prispevek; pri nas ima krščanska socialna zveza takorekoč samo v Ljubljani plačujoče člane, ki pa niti od daleč ne spravijo toliko skupaj, kolikor stane vzdrževanje društvenih prostorov. Naše delo sloni na najgloblji požrtvovalnosti. Zato pa tudi upamo še daljnega blagoslova zanj. Češki in nemški katoliški shod bosta pa dala tudi nam novega ognja.

Političen pregled

MINISTRSKI SVET.

V vročem poletnem času mirujejo navadno večje politične zadeve. Vse hiti iz mest, kdor le more. Poslanci ne zborujejo, če ni kake silne nuje ali pa obstrukcije, kakor sedaj na primer na Ogrskem. Vendar pa stopijo vsako leto pred cesarjevim rojstnim dnem v avgustu ministri skupaj, na kar z veliko napetostjo pričakuje vse časopisje, ker se takrat obravnajo vse važnejše politične stvari. Letos je bilo na vrsti najbolj vprašanje o uvozu argentinskega mesa. Kakor smo že poročali, je uvoz argentinskega mesa, za katerega se tako potegujejo socialni demokrati in liberalci, odvisen od ogrske vlade. Po nagodbi iz leta 1907. sme se uvažati v Avstrijo tuje meso le, v kolikor dovoli ogrska vlada, ki seveda za vsako dovolitev zahteva kompenzacije (odškodnino). Sedaj, ko ima priti te dni v Trst okrog 800 ton (tona je 1000 kg) argentinskega mesa, zahteva Ogrska za dovolitev direktno zvezo ogrskih železnic s Kašav—Oderberško železnico pri Annabergu. Ogrska je namreč obdana od vseh strani od Avstrije in ogrske železnice ne smejo voziti po avstrijski zemlji. Sedaj pa bi Ogrji radi dobili na severu prehod na Nemško, da bi se ogrsko blago vozilo z ogrskimi vlaki čez avstrijsko ozemlje naravnost v

nemško državo. Seveda jim avstrijski ministrski svet za tako malo stvar, kot je argentinsko meso, ki tako nima nobene vrednosti in ga nihče ne mara ter samo soc. demokracije kriče o njem, ni mogel dovoliti tako velike stvari. Ogrji so pa tudi trdovratni in vztrajajo pri svojem. Če se ne bo udala avstrijska vlada, bo ljudstvo le veselo. Argentinsko mastno meso naj le gre med Lahe.

ČEHI IN VLADA.

Ministrski predsednik Gautsch (Gavč) je uvidel, da bo moral na vsak način vladati s Slovani, če bo hotel, da gre stvar naprej. Zato se trudi, da bi pridobil Čehe in v kratkem misli potovati nalašč v Prago, da se posvetuje s češkimi voditelji. Ti pa tudi po shodih in po časopisih razglašajo, kaj mislijo o bodoči vladni večini. Dr. Kramář, voditelj mladočeške stranke, piše, da se na češki strani kaže nagnjenje vstopiti v vladno večino, seveda, če vlada res pokaže trdno voljo vladati, kakor se spodobi državi, kjer toliko zatiranih vpije po pravici. Vlada mora sprejeti v svoj program ustanovitev druge češke univerze. Za delomožnost češkega deželnega zbora Čehi Nemcem ne bodo prav ničesar koncedirali (privolili). To je stvar vlade. Mirno delo med obema narodoma na Češkem se bo začelo, kakor hitro dobi vlada korajžjo zlomiti nemško prenapetost in nespravljivost. Poslanec Klofač, narodni socialc, pa je izjavil, da toliko časa nič ne veruje vladi, dokler sede v nji ljudje kot Hohenburger, Stürgkh itd. Čehi bi mogli ustopiti v vladno večino le, če bi se cel kabinet zavzel vsaj za del čeških zahtev. Za enkrat bodo morali biti Čehi po njegovem mnenju še v opoziciji. Podobno piše tudi glasilo čeških radikalcev »Česke Slovo«, ki pravi, da bo ostalo potovanje Gautschevo v Prago brez pomena, dokler se razmere pri vladi čisto ne spremenijo. Samo s spremembo voditelja vlade je premalo storjenega. Kakor je videti, delo ministrskega predsednika ne bo lahko, ker Čehi se ne bodo vpregli brezpogojno v vladni voz.

NEMCI.

S strašanskim krikom so šli letos nemški poslanci v državni zbor, ker so mislili, da se bo zopet po njihovo zasukala Avstrija, če so pri volitvah malo pobili krščanske socialce. Pa stvar jim ne gre po volji. Prišel je Gavč, ki ima, kakor vse kaže, več smisla za pravico drugih narodov, kakor ga je imel Bienenrth. V vlado pridejo najbrž tudi Slovani, ker brez njih stvar ne gre dalje. Tu pa je križ, ker so Slovani, naj bodo Čehi ali Slovenci, postali toliko pametni, da nočejo delati nikomur zastoj tlače. Nemci bodo morali skleniti narodni mir s Čehi in Slovenci, ali pa bodo sami odrinjeni od vladne sklede. O tem so se nemški poslanci zadnjič razgovarjali v Celovcu ob priliki zborovanja nemških obrtnikov. Kot sklep so konstatirali po-

polno soglasje med alpskimi in sudetskimi nemškimi poslanci glede položaja na Češkem. Nemci pravijo, da se mora sporazum na Češkem rešiti brez vpliva na državni zbor. Sklenili so tudi, da se bodo potegovali za državne potrebsčine ter izjavili, da so proti parlamentarizaciji kabineta, kar je ravno toliko kakor da so proti temu, da bi bil kak Slovan v ministrstvu. Posebej pa so še povdarili, da bodo napeli vse moči, da ne pride v vlado kak Slovenec. Tak strah imajo ti reveži pred nami! Kakor hitro namreč pride Slovenec do moči, je nemške mogočnosti na Koroškem in Štajerskem konec. Če dobe Slovenci ravno tako šole kot Nemci, ne bodo mogli več fabricirati umetno Nemcev iz slovenskih otrok, če bodo gospodarske naprave v rokah Slovencev, ne bo naš človek reven nemški hlapec in kadar bodeta koroški in štajerski deželni zbor pravično delila obema narodoma, dobe Nemci vedno toliko manj, kolikor so sedaj Slovincem utrgali. To pa boli, zato tako kričanje. Pa enkrat bo morala tudi nemške kričače pamet srečati.

VOLITVE V MARIBORSKI OKRAJNI ZASTOP.

Na Štajerskem imajo posebno napravo: okrajne zastope, ki skrbijo za ceste, šole, za povzdigo živinoreje itd. Oni imajo oblast nad občinami, sestavljajo okrajne šolske svete, nastavljajo učitelje; na njih sloni velik del gospodarskega in splošnega kulturnega dela. Za te okrajne zastope se vedno zelo bojajo Slovenci in Nemci. Letos so se vršile volitve v okrajni zastop mariborski, ki je bil doslej po večini nemški. Slovenci so si letos prvokrat upali naskočiti to nemško trdnjavo in dosegli lepe uspehe. Skoro povsod imajo isto število glasov kakor Nemci. Zato so ti zadnji strašanski poparjeni, ker ne morejo razumeti, da bi slovenski kmet mogel Nemcu na prste stopiti. Mi pa kličemo vrlim Štajercem: tako naprej.

MONARHISTIČNO GIBANJE NA PORTUGALSKEM.

Dne 5. oktobra bo eno leto, odkar je izbruhnila na Portugalskem revolucija in bila proglašena republika, vendar je evropske države še sedaj niso priznale, to pa posebno zato, ker se je kršila tuja posest. Portugalski mogočnjaki so postali sedaj malo pohlevnejši in so pripravljani plačati odškodnino, vendar še ne v taki meri, kakor zahtevajo velevlasti.

Vojaštvo, ki je začelo revolucijo, se že kaže marsikje nezvesto republiku in se proglašajo kljub kaznim za monarhistično. Še več zaslobe pa imajo monarhisti, pristaši prejšnjega kralja, v ljudstvu. Pri neki slavnosti so nastali strašanski pretepi samo zato, ker je par vojakov klicalo: Živela republika.

Pri ropanju cerkvenega premoženja potom državnih uradnikov se je v nekem kraju vnela cela bitka med kmeti in vojniki. Kmetje so uradnike

iz cerkve zapodili, nakar se je streljalo na obeh straneh. Odpor prebivalstva je bil tako hud, da se je inventarizacija (zaplemba) cerkvenega premoženja morala v več krajih ustaviti. »Luč iz zapada« ugaša.

FRANCOSKO-NEMŠKA NAPETOST.

Kako si stoje Nemci in Francozi sovražno nasproti, kaže slučaj iz Aix-les-Bains (Elebén). Dva častnika sta zahtevala od nekega hotelirja, da sname nemško zastavo s poslopja, na katerem je visela. Ker se je pa ta branil, snela sta jo sama in poteptala v prah. Ljudstvo pa ju je zato slavilo. Seveda vlada se bo morala proti Nemcem zagovarjati.

Veliko bo izgubila francoska vlada, če umrje sedanji francoski minister za mornarico Delcasse (Delkas), ker on je najboljši vodja francoske politike proti Nemcem. Bil je preje dolgo vrsto let zunanji minister in je Francijo pripravljaj na boj. Sedaj pa je dobil raka v želodec in bo težko okreval.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

ENAJSTO POGLAVJE.

Deseti dan.

Napočil je deseti dan po polomu »Adrije«. Ob lahnem vetru je v južni smeri krepko rezala valove angleška trijadrnica »Delfin«, ki je bila pred tremi tedni zapustila domačo lukso in je bila namenjena v Avstralijo. Službo čuvaja je vršil ta dan drugi pomagač; sedel je na ograji v zadnjem koncu ladje in si snažil nohtove, kar ga krmar kazoč na levo stran ladje vpraša, če vidi v daljavi nekaj temnega. Možak, ki je bil nekoliko kratkoviden, gleda nekaj časa v označeni smeri, a ker ničesar ne opazi, veli čuvaju na sprednjem jamboru, naj natanko preišče celo levo stran. Ta si je z roko zasenčil oči in čez trenutek zaklical doli na krov: »Da, da, nekaj črnega vidim, a ne morem reči, kaj je, ali čoln ali morda kos razbite ladje.«

Nato je mornar prinesel daljnogled in z njegovo pomočjo našel kmalu, kar je iskal.

»Ga že imam,« je zaklical na ves glas; »čoln opremljen z jamborom in jadrom se ziblje semintja po vodi, na jamboru pa plapolata nekaj kakor kaka črna zastava; čudno se mi pa zdi, da ne vidim nobene žive duše na krovu.«

Še enkrat je skrbno premotril vso stvar, nato pa stisnil daljnogled pod pazduho in izginil s krova. Čez nekaj minut se je vrnil in sledila sta mu naj-

prej majhen čokat možiček z dobrohotnimi očmi, za njim pa gospod srednje starosti, resnega obraza z dolgo črno brado.

»Tamkaj, gospod kapitan, se nahaja zapuščen čoln,« se obrne mornar k malemu debeluharju in se dela, kakor bi s prostim očesam razločeval predmet.

»Vidim, kje se giblje nekaj temnega,« pritrdi bradati gospod.

»Res, tudi jaz vidim sedaj,« reče kapitan. »Mornar, dajte mi daljnogled!«

Nekaj časa gledajoč skozi steklo je nadaljeval: »Brezdvomno ni to ničesar drugega kakor čoln, ljudi pa, kakor se mi zdi, ni v njem. — Kaj neki pomenja črna cunjja vrhu jambora? Morda je kako posebno znamenje? Krenili bomo z ladjo proti čolnu, morda se je zgodila kaka nesreča, da jim pomagamo. Fantje, pripravite vse potrebno!«

Novica, da je v bližini videti nek nenavaden čoln, se je kakor blisk raznesla po celi ladji in kmalu je na sprednjem krovu kar mrgolelo moštva, ki je radovedno izpraševalo in ugibalo ter se drenjalo na ono stran, na kateri se je nahajal čoln.

»Zdi se mi,« pripomni kapitan, ki je še zrl skozi daljnogled, »da je to pomožni čoln kake ladje. No, pa saj se bomo kmalu lahko prepričali.«

Ladja se je vedno bolj bližala čolnu, a še vedno ni bilo opaziti kakega živega bitja, dasi je bilo jadro še razpeto in so vsa znamenja kazala, da čoln ne more biti prazen in brez ljudi. Šele ko se je ladja približala kakih 40 do 50 korakov, vzkligne naenkrat vse moštvo: »Nek človek leži prav pod zadnjo klopjo! — in ob jamboru zopet eden! — Oba sta videti mrtva!«

Hitro so spustili v morje čoln, v katerega so stopili štirje krepki mornarji in zgrabili za vesla, da je zdrčal po vodi in obstal ob tujem čolnu. Možje so se dvignili in pogledali čez steno vanj.

Strah in groza! Kak prizor!

Milanovič je ležal vznak s skrčeni nogami moleč roke daleč od sebe; glava mu je ležala pod sedežem, njegov mrtvaškobledi obraz je bil obrnjen navzgor. Grozno trpljenje, katero je moral prestati, ga je bilo tako spačilo in spremenilo, da ga ni bilo več mogoče spoznati. Telo izsušeno do kosti, roke pokrite z ranami, ustnice in brada krvave, koža kakor star pergamen, skoraj ni bil več podoben človeku, ustvarjenemu po podobi božji. Zamjan se je bil zgrudil ob jamboru, da so mornarji mislili, da je to samo kup obleke, dokler niso zapazili las in prstov ene roke; zakaj obraza ni bilo mogoče videti, ker mu je tičal globoko med kolena.

Na bližnji klopi so ležale raztrepane drobtine slane kruha. Zabor za hrano je bil odprt in napolnjen z vodo, v kateri je plaval razmočeni prepečenec. Spređaj so stali trije prazni sodčki in z votlim glasom udarjali drug ob drugega, ko se je čoln zibal semintja.

Vrhu jambora je plapolalo v lahni sapi črno ogrinjalo, kakor zastava kralja temine — smrti.

»Bog ve, ali sta res oba mrtva?«

Te šepetajoče besede so razvezale preplašenim mornarjem jezike in prepodile bojazen, s katero so nepremično zrl v čoln. V istem hipu se oglasi z ladje kapitanov glas:

»Naprej! Privežite čoln k našemu in sem z njim!«

Mornarji so izvršili kapitanovo povelje. Odvzeli so jadro in se z neprijaznim bremenom vrnili k ladji. Ko sta se čolna bližala ladji, na kateri je čakalo z največjo napetostjo in radovednostjo ostalo moštvo, vpraša kapitan:

»Sta še živa?«

»Mislim, da ne,« odvrne eden iz čolna; »zdi se mi, da sta že oba mrtva.«

Z ladje so spustili vrv in z njo potegnili kvišku najprej Zamjana in položili njegovo truplo na razprostrto jadro. Nato so dvignili tudi Milanoviča in ga položili poleg tovariša.

»No, gospod Šerman,« se obrne čez nekaj časa kapitan na bradatega gospoda, ki je stal poleg njega, »prosim, preiščite ta dva nesrečnega.«

Ta res takoj poklekne ob trupli in prične svoje opravilo. Mornarji so stali okrog njega in ga tiho in napeto opazovali.

Prvi prekine molk kapitan in vpraša: »Kako je, še živita?«

Oni, ki je imel ravno opraviti z Zamjanom, dvigne glavo in odvrne: »Ta-le je nedvomno mrtev, in po mojem mnenju tudi v onem ni...!«

Hipoma mu zastane v grlu beseda, kajti v istem trenutku, ko je pokazal na Milanoviča, je zapazil, da se je njegovo telo lahno, skoraj nevidno zdrznilo.

»Ne!« zakliče in skoči kvišku, »ta človek še živi in morda tudi njegov tovariš. Prosim, gospod kapitan, spravite hitro oba v kajuto, a hitro, kajti gre se morda za sekunde.«

Velika razburjenost se je polastila okrog stoječih. Kapitan je vpil nad strežajem in dajal povelja, kako naj prenesejo oba nesrečnega. Moštvo se je drenjalo, da bi odneslo odreveneli trupli. Mir je zavladal šele tedaj, ko je drugi pomagač ostale mornarje poklical, naj potegnejo na ladjo oba čolna.

Radovedno in z najrazličnejšimi opazkami so mornarji ogledovali tuji čoln. Nato so ladjo zopet obrnili v njeno prvotno smer, veter se je vprl v jadro, da je bila v resnici kakor delfin zdrsela po morski gladini. Ker je bila sapa stalna in ne presilna, moštvo ni imelo kakega posebnega opravila, zato so se nekateri zopet zbirali ob čolnu, da ga natančneje preiščejo.

Čoln ni imel nikakega imena in nobenega znaka, iz katerega bi bilo mogoče sklepati, k čigavi ladji spada, kje je bil zgrajen, iz katere luke je doma. Pač so na sodčkih odkrili vžgano besedo »Trste«, vendar to je bilo premalo, da bi bili mogli kaj gotovega zadeti.

Le prazni sodčki za vodo, od morske vode premočeni kruh in razbite steklenice ruma so pričali, kaka nepopisna beda, koliko trpljenje je vladalo v čolnu.

»Glejte,« zakliče nekdo, »tu je čevlj, od katerega je odrezan kos kože.«

»Res,« pokima bradat možak, »to je eden onih dveh moral jesti. O, čul sem včasih še o slabših rečeh kakor so čevlji, katere so morali taki nesrečneži uživati.«

Na ta način so premotrili vsako stvar, vsak jermenček, jadro, jambor, največje zanimanje je pa vzbujalo pri vseh črno vdovino ogrinjalo. Dež in veter sta ga bila tako raztrgala, da je bilo nemogoče dognati, kakšnemu namenu je nekdanj služilo. Slišati so bila najrazličnejša mnenja; ta ali oni je zinił kako neumestno opazko ali neslano šalo, dokler se ni oglasil star mornar in zmajaje z glavo rekel:

»Najbolje je, če vržete to cunjó čez

krov; zdi se mi namreč, da to ni naravna prikazen. To je zastava, katero je razobesila smrt sama, da bi ljudem pokazala, da je ona njih brodnik. Zato naj pač nihče ne bo tako nespameten, da bi nesel to nesnago v shrambo ali v kako kajuto! Jaz se je za ves svet no dotaknem.«

Krmar, ki je te besede čul, je naredil pregovarjanju konec s tem, da jih je razpodel in vzel seboj črno raztrgano cunjó. (Dalje.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Hrvaško-slovenski klub zoper ogrske zahteve.

Hrvaško-slovenski klub je poslal dne 21. t. mes. min. predsedniku baronu Gautschu sledečo brzojavko:

»Nje, a Ekselenci gospodu ministrske-mu predsedniku baronu Gautschu Dunaj.

Hrvaško-slovenski klub najodločnejše protestira zoper vsakršno koncesijo Ogrski glede na Kašov-Oderberško železnico, ker obstoji glede tega jasen pogodbeni junktim z dalmatinsko železniško zvezo. Tendence aktualnih ogrskih zahtev gre za tem, da se edino uspešnega pritiska za zgradbo hrvaških zveznih prog Metlika—Karlovac in Ogulin—Priljubiti osvoboditi in tako za neizpolnjenje protokolarne pogodbe z leta 1907 dobi še nagrado. Hrvaško-slovenski klub goji do Vaše Ekselence trdno zaupanje, da se bodo zahteve Ogrske glede Kašov—Oderberške železnice v celoti brezpogojno odklonile in tako najvitalnejši interesi monarhije, države in Jugoslovanov obvarovali nenadomestne škode in da se bo končno to priliko porabilo, da se Ogrski vnovič z vso jasnostjo predoči, da pot do druge proge Kašov—Oderberške železnice in podobno vodi edinole in brezizpremembno skozi dogotovljene proge dalmatinsko—avstrijske železniške zveze.«

Za hrvaško-slovenski klub:

Šusteršič, načelnik.

Dulibić, Korožec, Špinčič, načelnikovi namestniki.

Hrvaška Katoliška Udruga je povodom svojega zborovanja dne 20. t. m. v Sarajevu poslala načelniku S. L. S. dr. Ivanu Šusteršiču sledečo pozdravno brzojavko: »Pozdravljamo po Vas vse brate Slovence, verne zagovornike pravaške misli. I za Slovenijo i za Hrvaško bodo nastopili srečni dnovi, ko bo eno mater objel Slovenec in Hrvat. Iz skupščine Hrvaške Katoliške Udruge predsednik Vancaš.«

Slovenski Orel na češkem. O priliki češkega katoliškega shoda v Olumu-

cu se je podala deputacija slovenskega Orla med brate Čehé, da se v njihovi sredi navduši za vse dobro in lepo in ponese novega ognja med svoje brate v domovini. Z vspehom tega poleta moramo biti vsestransko zadovoljni, kajti če bi ne imel nobenega drugega pomena, kot je z navdušenjem sprejeti predlog naših slovenskih Orlov, naj se čim prej osnuje Slovanska zveza Orlov, je že to samo velikanskega pomena. Kako veliko ulogo bo nekoč igrala bodoča Slovanska zveza na organizacijo katoliške slovenske moške mladine v celi državi, pokazalo se bo šele pozneje. Slovenski Orel, le tako naprej!

Duhovniške vesti v ljubljanski škofiji. Prezentiran je za župnijo Šent Janž Ludovik Bajec, župnik pri Sv. Trojici nad Cerknico. Novoustanovljena župnija Lom nad Tržičem je podeljena č. g. Jak. Ogrizeku, župniku v Št. Lambertu. Župnik, č. g. Janez Vidergar je imenovan za duhovnega svetnika. — Č. g. Fr. Govekar je premeščen iz Sostrega v kn. šk. zavod v Št. Vidu, na njegovo mesto pa je prišel novomašnik Jos. Murn.

Duhovne spremembe v tržaški škofiji. Č. g. Pavel Zavادل iz Voloskega kot kaplan k Sv. Ivanu. Č. g. Anton Čok od Sv. Ivana kot VI. duh. pomočnik k Sv. Antonu novemu. Č. g. Ferdinand Stadler iz Sežane kot ekspozit v Gradino pri Šterni. Č. g. Frančišek Magdič iz Doline kot kaplan v Sežano. Č. g. Matej Brusič iz Oprtlja kot ekspozit v Poljane. Č. g. novomašniki: Jožef Lukšič kot kaplan na Volosko, Karol Gregorovich kot kaplan v Oprtlju, Lucijan Piccoli kot kaplan v Momijan. — Cesar je odlikoval bivšo predstojnico sester sv. Križa v tržaškem konviktu, Melito Dolganoč z zlatim zaslužnim križcem.

Grozen požar v Mokronogu. V soboto dne 19. t. m. opoldne se je iz neznanega vzroka vnelo čreslo v strojarški tovarni gospoda Franceta Penca. V malo minutah ste bili uničeni tovarna in parna žaga. Od tu se je bliskoma razširil ogenj od strehe do strehe, ta-

ko, da je bilo tekom dneva uničenih nad 40 hiš in do 110 drugih poslopj. Zgorela je tudi nova brizgalna z gasilnim orodjem. Na pomoč so prihiteli požarne brambe iz Novega mesta, Mirne, Št. Ruperta, Trebnjega, Velikih Lašč in Škocijana. V plamenu je bil ves spodnji del mesta. Z največjim naporom so komaj rešili uradno poslopje. Škoda se ceni na 2 milijona K, zavarovalnina bo pokrila komaj deseti del. Zgorelo je več prašičev in perutnine, govejo živino so rešili. Največjo zmešnjavo je napravil požar med sejmarji, ki se ravno ta dan snidejo v Mokronogu od vseh strani in pa med obiskovalci bližnje božje poti na Zalostni gori.

Umr'la je v Dravljah gdéna. Ivanka Kunovar, vulgo Mežnarjeva, 25 let stara. Pogreb je bil v soboto ob 5. uri popoldne v Dravljah.

Skrb za fante, ki gredo k vojakom. Dunajski nadškof dr. Nagl je izdal odredbo na duhovščino, da skrbi za verski in moralni poduk za tiste fante, ki odidejo k rekrutom.

Pametna odredba zoper avtomobilske divjake. Budimpeštanski mestni glavar je odredil, da se ima tistim avtomobilistom, ki se ne pokorijo odredbi, da imajo po mestu le z določeno hitrostjo voziti, odvzeti licenca. Kaj pametna odredba, ki naj bi jo v Avstriji posnemali!

Cesar je dovolil, da smeta g. veleindustrijec Andrej Gassner v Tržiču in lekarnar g. Gabrijel Piccoli v Ljubljani nositi prvi papeški red sv. Silvestra, drugi pa red »Pro ecclesia et pontifice«.

Velik požar blizu Mozirja. Dne 9. t. m. je izbruhnil v hiši posestnika Antona Keršiča v moziški okolici požar, ki je v kratkem vpepelil tudi 30 korakov oddaljeno gospodarsko poslopje. V nevarnosti je bila tudi hiša posestnice Marije Strnovršnik. Vnel se je tudi bližnji smrekov gozd posestnika Jurija Hriberška, ki ga je pogorelo 100 kvadratnih metrov naokoli. Ko so gasili, so pogrešili oba Keršičeva otroka, ki sta spala ob izbruhu požara v hiši. Dva pogumna moža sta hitro skočila v goreče poslopje ter rešila otroka gotove

smrti. Škoda se ceni na 6000 kron, za-
varovalnina pa znaša le 2200 kron. Po-
žar je nastal vsled tega, ker je Keršičeva žena preveč zakurila krušno peč.
Iskre so letele skozi dimnik, so vnele
slamnato streho poslopja in vsled suše
se je požar hitro razširil.

Umor? V Št. Jakobu pri Celju stano-
juča kočarica Neža Zupan je našla v
gozdu mrtvo kočarico Rozalijo Kopriv-
ec iz Št. Jurija ob južni železnici. Tru-
plo je ležalo pod velikim drevesom na
hrbtu, noge mrtve ženske so bile po-
krite z listjem. Domnevajo, da je bila
Rozalija Koprivec umorjena, a je bil
morilec prepoden, ko je poizkušal svo-
jo žrtev skriti. Umorjena je živela s
svojim možem vedno v prepiru.

Obezil se je v Fari na Goriškem dne
13. t. m. 21letni kmet Frankovič. Mater
je poslal v Gradišče, da je nemoteno iz-
vršil samoumor. V oktobru bi moral
nastopiti vojaško službo. Pomanjkanje
vere!

Požar na Krasu. V torek, dne 15. t.
mes., okoli poldne se je vnela suha tra-
va nad Vermeljanom na goriškem Krasu.
Ogenj se je naglo širil in segal je
celo do Št. Martina. Zgorelo je mnogo
trave in sena.

Železniška nesreča se je dogodila
12. t. m. opolnoči na zagrebškem držav-
nem kolodvoru. Trčila sta skupaj dva
vlaka. Dve lokomotivi sta poškodovani,
šest voz pa se je prevrnilo. Strojevodji
Juriju Stambergerju so bila prsa
zdrobljena in je težko upati, da bi okre-
val.

Ker je kradel vojaški oves je bil v
Sarajevu obsojen na pet let ječe voznik
Mujo Rizvo. Vojaki, ki so mu šli na ro-
ko, so dobili po šest do dvanajst mese-
cev ječe.

Pod mlinski kamen je prišel vsled
lastne nepredvidnosti strojni delavec v
Meleusničevem parnem mlinu v Zagre-
bu. Kamen ga je strl.

Zgorela. Na Korčuli se je pri kuha-
nju s špiritom vnela obleka ženi sod-
nega uradnika Postolana; predno je
došla pomoč, je bila tako opečena, da je
v par urah umrla.

Bataljonski tamborji se v kratkem
odpravijo zaradi pomanjkanja moštva.

Smrt bosanskega hajduka. V Ban-
jaluki je umrl 106 stari Stevo Morvi-
ca, ki se ga ljudstvo kot hajduka spo-
minja v neštetihih pesmih in povestih.
Morvica je 65 let preživel v raznih je-
čah. Zadnji umor je izvršil pred dvema
leti, ko je na sejmu v prepiru z enim
samim udarcem z golo roko razbil gla-
vo nekemu živinskemu trgovcu. Svoji-
ma dvema sinovoma je Morvica zapu-
stil hišo in veliko premoženje.

Učinki alkohola. V vasi Zadreši pri
Pulju se dne 16. t. m. zvečer popivali
v neki gostilni štirje kmecovi fantje in
še nek bolj prileten kmet. Ko jih je al-
kohol že do dobra omamil, so se med

seboj sprli. Med preprirom je eden fan-
tov sunil kmeta z nožem v trebuh. Tež-
ko ranjenega kmeta so prepeljali v bol-
nišnico. One štiri prepirače pa je orož-
ništvo izsledilo in oddalo roki pravice.

Otrok zgorel. G. I. Arhar, učitelj na
tržaški pripravnici, si je pod Sv. Kri-
žem ob morski obali zgradil hišico iz
lesa, kjer je bival med počitnicami s
svojo rodbino, soprogo in dvema otro-
koma. V sredo, dne 16. t. m., ob 5. uri
popoldne, medtem ko je bila soproga
zunaj na polju, se je starejši sin kopal
v morju, mlajši, tri leta stari Bogdan,
je pa spal v hišici. Zunaj pred hišo je
bil velik kamen, na katerem je rodbina
kuhala. V onem trenutku se je gredo
pri ognju mleko. Bržkone je veter za-
nesel gorečo iskro proti leseni koči, ki
je bila v nekaj trenutkih v ognju in je
zgorela do tal. Zgorel pa je v nji tudi
speči otrok.

Zopet samoumori v Trstu. Skoro
ne mine teden, da ne bi se pripetil v
našem morskem trgovišču Trstu po en
ali celo več samoumorov. Sedaj nam je
poročati kar o štirih takih činih. Radi
neozdravljive bolezni se je zastrupil 60-
letni Franc Saroli. Prepeljali so ga v
bolnišnico, kjer pa je kmalu umrl. —
Istotako radi neozdravljive bolezni se
je zastrupila Marija Romeo. Prepeljali
so jo v bolnišnico. — Iz neznanega vz-
roka je skočil na Karlovem pomolu v
morje 23letni natak Pavel Zitter, do-
ma iz Celovca. Ko so ga rešili, so tudi
njega prepeljali v bolnišnico, a so imeli
velike težkoče, ker se je branil. — 22-
letna Antonija S. iz Proseka pri Trstu
se je potem, ko je imela prepire z mo-
žem, zastrupila. Prepeljali so jo v bol-
nišnico. — 56letna Marija R., ki že delj
časa boleha na neozdravljivi bolezni, je
hotela umreti. Zaprla je vrata in okna
ter užgala oglje in se vlegla v postelj.
Dobili so jo nezvestno. — Edino pravi
vzrok bo pa menda pri vseh teh samo-
umorihi: Obup vsled pomanjkanja vere!

Strela je minule dni zopet dokaj
hudo gospodarila po raznih krajih na-
še kranjske zemlje. Na praznik Vnebo-
vzetja zvečer ob desetih je treščilo v
Oparovo poslopje na Mačkovcu, župni-
ja Št. Lorenc. Gospodar je ravno pel-
jal romarje k Sv. Roku pri Sevnici.
Kašča in pod sta bila precej v ognju,
zgorela je tudi streha pri hiši, samo
stanovanje so ognjegasci rešili. Nevar-
nost je bila za vso vas prav velika. Naj-
huje je bilo, da v celi vasi ni nobene
vode. Male mlake so bile takoj prazne.
Opara sam ima pri hiši kapnico, pa ni-
so mogli do nje zaradi ognja. Revežu
je tudi vse žito zgorelo. — V soboto, dne
12. t. m., je v Dvoru pri Polhovem gradu
treščilo v Kalarjev nov skedenj, ki
je do tal pogorel. To je že drugo pogo-
rišče v Dvoru v zadnjem času. Le urni
pograjski požarni brambini in pa prid-
nim domačinom ter sosedom se je za-
hvaliti, da se ni ogenj razširil na so-
sednja poslopja ter na obe cerkvi. —
Na Hujah pri Kranju je v ponedeljek,
dne 14. t. m., zvečer ob šestih strela
udarila v Pavovočvo hišo sredi vasi.

Pogorel je del hiše in skedenj s klajo.
Velika dobrota vodovoda se je tu jasno
pokazala.

Sadovi svobodomiselnosti vzgoje. De-
želno sodišče v Trstu je učiteljskega
pripravnika Alojzija Fonda obsodilo na
trimesečno ječo, ker je svojočas v Pira-
nu, ko je pri neki obravnavi imel biti
zaprisežen, izjavil, da je svobodomis-
lec, pri tem pa se žaljivo izrazil o Kri-
stusu in križu. Liberalci venomer tr-
de, da nimajo nič zoper Kristusa in ve-
ro, ampak se le borijo zoper »klerika-
lizem«, tu pa vidimo jasno, kakšen duh
v resnici vlada med liberalno mladino.
Kristus in križ sta ji zoprna.

Oče ustrelil sebe in dva otroka. Bol-
niški strežaj Miha Sedmak, doma iz Sv.
Križa pri Trstu, ima dva otroka, in si-
cer 15letnega Ivana in 12letno Marijo.
Marija je bila pri očetovi materi v Sv.
Križu, ker je Miha Sedmak vdovec. V
nedeljo, dne 13. avgusta, je šel Sedmak
v Sv. Križ po svojo hčerko Marijo ter
jo skupno s 15letnim bratom Ivanom
peljal v neko gostilno. Okolu polnoči
so zapustili gostilno in oče je peljal oba
otroka domov, nakar je odšel ter se vr-
nil približno ob pol 6. uri zjutraj. Na-
jemniki te hiše so povečini še spali, ko
je začelo grmeti streljanje v sobi otrok.
Udrl so v stanovanje, katero je bilo od
znotraj zaklenjeno. Tu se jim je nudil
grozen prizor. Na sredi sobe je ležal v
mlaki krvi oče, na postelji hčerka Ma-
rija v nezavesti, Ivan tudi v mlaki krvi
nezavesten na tleh. Marija je bila ustrel-
jena z dvema strelj v prsa, Ivan pa je
bil zadet z dvema strelj v glavo, enim v
levo ramo, dočim si je Sedmak pogнал
dve krogli v sence in eno v usta. Vse
tri so prepeljali v bolnišnico, kjer sta
oče in hčerka kmalu izdihnila, dočim
se sinček bori s smrtjo. Kaj je privedlo
nesrečnega Sedmaka, ki je bil skozi
celo življenje vzoren človek, do tega
groznega čina, se še ne ve. Najbrže se
mu je zmešalo.

Nesreče. 84 let stara Marija Kropf,
občinska uboga v Kočevju, je šla čez
železniški tir med kolodvorom in pre-
mogokopom v Kočevju. Med tem jo je
pa prehitel s premogom naloženi želez-
niški voz ter podrli starko in ji odtrgal
obe nogi. Martinu Ofnerju, premogar-
skemu čuvaju, je pa pri streljanju z di-
namitom v premogokopu v Kočevju od-
bilo levo roko in ga poškodovalo tudi
na obrazu. — Rudolfu Dormišu, 8 let
staremu sinu železniškega čuvaja v
Vrdu, je vlak odrezal dva prsta na levi
roki, ko je šel deček skrivaj blizu želez-
niškega tira. — V Trstu je v prosti
luki 6 m globoko padel 33letni Alojzij
Spada ter se zelo težko poškodoval.

Nagle smrti je umrla v Trstu 80-
letna Marija Nadliscech. Šla je na ob-
isk k svojemu sinu v Vrdele, kjer je
prenočila. Ko je vstala in se oblekla, ji
je prišlo slabo. Padla je na tla in oble-
žala mrtva.

Toča. V ponedeljek, 14. t. m., je to-
ča močno pobila po vinogradih okolu
Št. Lovrenca na Dolenjskem, posebno
v Križiščih, Lačenbergu in Razburjih

med Čatežem in Primskovem. — Dne 10. avgusta je pa povzročila toča precej škode okoli Žužemberka. V vaseh Me-lo, Lipovec in Boršt je skoro popolno potolkla zelje, koruzo in ajdo; tudi novi trtni nasadi v vinogradih proti se-veru so zelo trpeli.

Brigadne in divizijske vaje se vrše od 28. avgusta do 4. septembra med Planino, Grosupljem, Litijo, Trebnjem, Zagradcem, Velikimi Poljanami in Lo-žom.

Pobegnil je iz Gorenje Košane 22-letni trgovec Jožef Senčar, zapustivši mnogo dolgov.

Utonil je nedavno v Ljubljani 66-letni Janez Čepon, ki je bil v službi pri gospej Petričevi na Vrdu pri Vrhniki.

Za solnarico je umrl v Ročinju na Goriškem 35letni kmet Andrej Stanič.

Pogorela je na Klancu pri Kranju dne 14. avgusta zjutraj ob štirih hiša krojača Janeza Čebulja. Bila je vsa le-sena. K sreči ni bilo vetra in hiša je stala na koncu vasi.

Nesreča z revolverjem. Zvečer 13. t. m. so šli posestniški sinovi Avgust Dolenc, Martin Vrečar in Jožef Rozman v Gaberjih pri Celju iz neke gostilne domov. V bližini pokopališča je vzel Dolenc iz žepa revolver ter je hotel streljati. Revolver pa se ni sprožil. Vrečar je šel nato k Dolencu ter mu po-svetil z vžgalico. V tem trenutku je počil strel ter je kroglica zadela v tre-buh Rozmana, ki je bil komaj en korak oddaljen. Prepeljali so ga težko ranje-nega v celjsko bolnišnico.

Nesreče na vojnih ladah v Pulja. Strašna nesreča se je zgodila na vojni ladji »Radetzky« v Pulju. Ko so nam-reč pri neki vaji dvigali sidro, je veriga odrezala nekemu pomorščaku glavo. Glava je padla v vodo. — Dne 16. t. m. je s 25 metrov visokega jabornika lad-je »Adrija« padel na krov in se ubil 30-letni mornar Alojzij Pasanek iz Št. Vi-da na Koroškem. — Po neprevidnosti je ustrelil gojenec šole za strojne eleve 20letnega Avg. Florian. Umirajočega so prenesli v bolnišnico.

Z brčvijo se je zastrupil v Sv. Mi-haelu v Lungavu posestnik Pet. Schie-fer. Živel je samo še en dan.

133 društev razpuščenih. Češko na-mestništvo je razpustilo 133 društev kajzarjev zaradi prekoračenja društve-nega delokroga. Vsa ta društva so bila v socialnodemokratskih rokah.

1700 živih gačav je vjel neki Jožef Pattermann v Rochlitzu v Krkonoših.

Strašen požar je uničil kraj Lusern v Južnih Tirolih. Od 136 hiš jih je osta-lo samo 36.

Domačin na tujem smrtno ponesre-žen. Ciril Gorjup iz Čepovana se je na-hajal v Brannenburgu na Bavarskem na delu. Med delom je padel v globo-čino ter se tako hudo ranil, da je dan pozneje v bolnišnici umrl. Star je bil šele 20 let.

Naši Amerikanci. Poročil se je v Morganu, Pa., Jak. Šifrar iz Oselice s

Frančiško Prevčevo iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko. — Premogovno žilo je našel v Homer City na svojem zem-ljišču Fran Frančak. Ustanovil bo no-vo premogokopno družbo. — Utonil je 24. julija v Krain City, Mich., Ivan Ze-leznikar z Iga. Kopal si je vodnjak, iz-kopina pa se je utrjala in ga podsula v vodo. — Električni tok je ubil Blaža Kokelja v Videnu, Ill. — Vrat si je prerezal John Zaman v Clevelandu. Prepeljali so ga v bolnišnico. Upanje je, da se rane vsaj deloma zacelijo.

Cigani ukradli konje. V noči od 17. do 18. avgusta so bili v Babnem vrtu trsteniške fare gospodarjem Logarju, Svetcu in Štefetu ukradeni trije konji v vrednosti 2000 K. Razume se, da je bilo veliko iznenadenje radi te predrzne tat-vine. Ker so se prejšnji dan cigani poti-kali po vasi, je upravičen sum, da so kradli cigani. Ena kobila je zelo visoka, lepa, črna z belo nogo. Pozor na Pri-morskem in Koroškem.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obre-stuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenske novice

g Iz Tržiča. Iz j a v a. Ker me neka-teri rdečkarji dolže, da sem jaz spisal dopis v 7. številki »Domoljuba« o volit-vah v Strokovno društvo črevljarskih poniočnikov, izjavljam, da jaz nisem do sedaj še ničesar spisal za »Domoljuba«, kar zamore potrditi slavno uredništvo. — Lederer. — Opomba uredništva: Radi priznavamo, da nismo od Vas pre-jeli še nikakega dopisa. V Tržiču ima-mo dovolj drugih dopisnikov med de-lavci.

g Tržiške novice. Občinske volitve se bližajo. Slovenci so se pritožili na c. kr. okrajno glavarstvo proti razsodbi reklamacijske komisije, ki ni hotela ugoditi opravičenim zahtevam. Priča-kovati je, da bo okrajno glavarstvo pra-vično rešilo pritožbo. Ljudstvo je že do

grla sito hlapčevanja in si želi korenite izpremembe v občinskem odboru. — Predstava, ki so jo priredili naši vrlj dijaki minulo nedeljo — igrali so igro »Sveti Vid« — je izborno izpadla. Dvo-rana je bila polna občinstva, ki je z na-petostjo sledilo posaminim igralcem, ki so res mojstrsko nastopali. Iskreno bi želeli še večkrat videti na odru naše nadepolno katoliško dijaštvo. — Telo-vadni odsek Orel priredi v nedeljo iz-let v Podlublje, seveda ob ugodnem vremenu. V Delavskem domu nastopijo popoldne Orli, podlubljski društve-niki pa prirede domačo zabavo. To bo prvi polet našega Orla k sosedom Ko-roščem. Tudi drugi društveniki dobro došli!

g Šmartin pri Kranju. Tepina Ja-nez iz Stražišča, ki je 23. julija svojo ženo neusmiljeno pretepal, pretil s po-žigom, je bil v Ljubljani obsojen na 15 mesecev ostre ječe. — Nagle smrti je umrl v Stražišču 16. t. m. Franc Roz-man, po domače »Šoštar«. Zadel ga je kap. — Dne 17. t. m. se je v Ljubljani ponesrečil Matevž Golob, po domače »Lebarjev«. Peljal je voz drv, voz se je zvrnil, drva so ga podsula in mu zlo-mila rebra in levo ramo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

g Iz tihega Loma. V svoji zadnji seji 13. t. m. je imenoval občinski odbor Sv. Katarina soglasno za častne občane zaradi zaslug, ki so si jih pridobili za novo faro v Lomu sledeče gg.: premil. g. knezoškofa dr. Antona Bonaventura Jeglič; kanonika Franc Špendala; tržiškega župnika Jožefa Potokar in baro-na Karola Borna. — Kakor čujemo bo umestitev novega g. župnika na angel-sko nedeljo.

g »Kolera« v Naklem! V Naklem pri Kranju so bili te dni precej blizu kolere. Stvar je bila namreč kratko ta-le: Kakor vsaka občina mora tudi Na-klo imeti neke prostor, kamor morejo spraviti okužene ali okuženja sumljive ljudi. Po nekem čudnem naključju, o katerem bi se dalo mnogo pisati, je pa v to svrhu določen spodnji in zgornji del starega šolskega poslopja, akorav-no je last občine samo zgornji del, do-čim je spodnji del cerkvena last in do-ločen za stanovanje organista. V vse te prostore je nagnala gosposka iz Kran-a 29 ciganov s 14 konji, ki so prišli iz Tr-sta in imeli baje seboj za kolero obole-lega otroka. V Kranju za to razkužen-a potrebno čredo niso imeli nobenega prostora, pač pa se je moral umakniti organist v Naklem, kakor tudi ondi nastanjeni društvi: bralno in gasilno, z vsem inventarjem vred. K sreči se je pokazalo, da cigani nimajo kolere, in bo tako Naklo kmalu rešeno te izredne ciganske dobronje. Prsti nas srbe, da bi napisali par pikrih na naslov onih me-rodajnih krogov v Naklem in v Kranju, ki tako slabo skrbje za kmeta davkopla-čevalca, toda za danes bodi dovolj le samo opomin: Cerkevna predstojništva in občinski zastopi pozor pri sklepanju pogodb glede skupne lastnine, da se vam ne pripete podobni slučaj!

Dolenjske novice

d Od Temenice se nam piše: Markovotv klanec se je začel prelagati in sedaj že mislimo tudi na druge potrebne poti. Predvsem nam je treba ceste skozi Temeniško dolino do Št. Lovrenca. O tem sta se prepričala tudi naša poslanca dr. Lampe in Vehovec, ki sta si osebno ogledala naše poti. Prav hvaležni smo poslancem, da se potegujejo za te poti. Sedaj, ko je umrl župan Fajdiga, se zanašamo na naše poslance in na cestni odbor, da se kaj stori za naše ceste. Cesto je trasiral deželni inženir; da bi le kmalu po nji vozili! Veliko težav smo imeli z občinsko potjo, pa je ni bilo mogoče spraviti v red. Tu mora ves okraj in dežela pomagati, ker posamezne občine ali celo posamezni posestniki naprave takih cest ne zmorejo. Slovenska Ljudska Stranka, ki je toliko koristnih cest izpeljala, se bo tudi za nas potegnila!

d Žužemberku. Prejeli smo sledeče pojasnilo k dopisu v št. 32. našega lista: Ni res, da je Posojilnica v Žužemberku liberalna, še manj pa Pehanitova kasa. Ni res, da je posojilnica ustavila dosedatje izplačevanje hranilnih vlog in nastavila silno dolge obroke. Ni res, da je Zadružna zveza v Celju falitna, ker je aktivna, tudi ni res, da je posojilnico zapletla v hude škripce Pehanitova trma. Ni res, da je Pehanitu liberalna zagrizenost več kot varnost zavoda, kakor tudi ni res, da liberalna trma ne bo odnehala in da bodo Pehaniti šli z celjsko Zvezo vred raje v zrak, kakor da bi prestopili k varni ljubljanski Zadružni zvezi, četudi se ne bi s tem preveč poklerikalili. Res pa je, da posojilnica ni liberalna, ampak nepristranska, ker deluje le v prid ljudstva ne glede na njihovo politično prepričanje. Res je, da poslujeta poleg drugih članov načelstva tudi dva gg. Pehanita. Iz računskega zaključka je pa razvidno, da ima posojilnica skupno 1907 zadružnikov, med temi brez male izjeme vse tržane žužemberške. Vsa opravila, zlasti pa posojila, se rešujejo vedno v rednih sejah načelstva, obstoječega iz sedmih članov, torej sama dva Pehanita nimata odločilne besede. Res je, da je posojilnica ustavila takojšnja izplačila večjih hranilnih vlog in zahtevala odpoved le pri onih vlagateljih, katerih knjižice je prinesel v realizovanje gosp. načelnik tukajšnje hranilnice in posojilnice. Dokaz temu je, da so se zadnje uradne dneve izplačevale vlagateljem večje vsote, tudi nad 1000 kron, brez vsake odpovedi in da posojilnica še vedno daje posojila, kar bi sicer ne mogla, če bi bila v tako hudih škripcih. Res je, da Pehanita delujeta vedno le v korist zavoda z željo, da bi zavod dosegel vrhunec svojega namena in da je bil zavod vedno pripravljen delovati za skupno združenje vseh slovenskih drugih ter namerava pristopiti k Zadruž-

ni zvezi v Ljubljani, kot najmočnejši slovanski Zvezi. — V Žužemberku, dne 19. avgusta 1911. Načelstvo in nadzorstvo »Posojilnice v Žužemberku«, registrovane zadruga z neomejeno zavezo.

d Popotnik Trebnje — Št. Janž. V sedanjih vročih dneh sem se naveličal doma, zato sem pa začel hoditi po raznih veselicah in prireditvah po Mirnski dolini. Dne 9. t. m. sem bil v Trebnjem, kjer so ob veliki udeležbi ljudstva, zlasti mladeničev iz cele dekanije ustanovili Katol. izobraževalno društvo in Orle. Bilo je prav lepo. Iz Trebnja se peljem z vlakom v Mokronog, kjer izvem, da imajo Sokoli, bralno društvo in Ciril-Metodova družba svojo veselico. Iz plakatov razvidim, da imajo tudi veliko menažerijo. Pa kako sem se začudil, ko sem v tej menažeriji opazil le enega martinčka in pa dva zbiksana poba. Na tej veselici sem zapazil tudi suspendiranega župnika Brceta, ki je tudi govoril za Cirilmetodarijo. Nazadnje so ga Sokoli nosili na ramah kot sokolskega odrešenca. Pa vsa ta komedija me ni mogla navdušiti in razvedriti, zato sem jo urnih krač popihal iz Mokronoga. Na Velike maše dan sem šel pa v Št. Rupert, kjer so otvorili Društven dom ob velikanski množici ljudstva. Vsa okoliška društva so bila častno zastopana. Domači župnik in svetnik Salehar sta tudi ta dan obhajala 40letnico mašništva. Vsa prireditve je pokazala, da gremo naprej. Tako je prav! — Strašen požar je nastal dne 19. t. m. v Mokronogu. V tovarni gosp. Pence je okrog poldneva nastal ogenj, ki je upepelil nad polovico Mokronoga. Ker je bil ta dan ravno semenj, je bila panika med ljudstvom velikanska. V sled suše se je ogenj bliskoma širil na vse strani in k temu je pripomogel še veter, ki je gnal ognjene valove po trgu. Domači požarni brambi so prišle na pomoč požarne brambe iz Št. Ruperta, Mirne, Trebnja in Št. Janža, da so ogenj nekoliko omejili. Kmalu bi se bila užgala tudi sodnija. Škoda je velikanska. Pomoč nujno potrebna.

d Škocijan pri Mokronogu. Deželni odbor vojvodine Kranjske je naklonil pogorelcema v Zloganju velikodušno podporo. Mihaelu Debevču 400 K, Jožefu Tramte pa 150 K. Oba sta odločna pristaša Slovenske Ljudske Stranke. — Za P. Durjava, ki mu je dozdaj župan Činkole pokorno služil, je prišel čas, da sam zasede občinsko vladarstvo. Sicer je nazadnje vseeno, nositi groše v Durjavovo ali pa v Činkoletovo oštarijo, ampak Durjava je le več. On je kmet brez kmetije. Pa »izpreženege« študenta s pošte ima ob strani, onega s Telč bo pa do tega pripravil. Pa Sokole in godce je povabil, pa jih pustil brez obljubljenega piva in večerje, kakor sta pustila lani s Činkoletom po toči oškodovane brez podpore, ki jo je bil poslanec Hočevnar izposloval. No, kar je glavno: občinske doklade se bodo množile najbrž tako, kakor so se pod Činkoletom. — Sicer pa, če bodo volivci zadovoljni? —

d Iz Cerkelj pri Krškem. Dne 14. in 16. t. m. je prinesel resničoljubni »Narod« dva s silo skrpucana članka, ki sta pokazala, da se dopisnik bolj razume na »vatel« in »frakelja«, kot na tinte in pero — toda da me zopet ne primete, da lažem, popravim takoj, da do vatla sploh ne pridete, ker morate vedno gasiti — žejo. Zdaj pa ne lažem, kajne, »g.« Vahčič? V vsaki stroki sploh človek ne more biti mojster. Ker sem se ravno dotaknil vas kot dopisnika v »Narodu« — v »Jutru« menda več ne pišete kot starin — naj vas opozorim na to, kaj pravi slovenska slovnica za prvi razred ljudskih šol, kaj je namreč stavek. Tam berete, da je stavek misel, izražena z besedami; a trda vaša glava ne deluje pravilno, ker se vaše misli in besede nikoli ne strinjajo. — Toda k stvari! Jezite se namreč, da je bilo poročilo o zadnjem požaru neresnično. Ali se naj dopisnik na ljubo nekaterim častihlepnežem laže? Res, še vedno se je pokazala velika izvežbanost cerkljanske požarne brambe. Izvzeti moramo seveda nekatere res hvalevredne gasilce, kot n. pr. Pavlovič, Omerza, Butara in par drugih. Ali je to izvežbanost, če mora povedati nekdo gasilec, kako se cev pripne k brizgalni? Dalje: ali ima bramba rog le za parado, ali tudi za signale? Ali je dalje načelnik (toda temu ne zamerimo, ker je bolan; če je torej nezmožen, bi moral sam vedeti, kaj mu je storiti. A potem pa ni nič »kšefta«, kajne, g. župan?) — ali je torej načelnik, oziroma podnačelnik za to tu, da delajo člani vsak po svoji volji? Toda tudi alkohol je velik sovražnik človeštva, kot ogenj, zato po njem, kajne »g.« Vahčič? Svojo žejo gasilno navdušenost ste pokazali tudi, ko ste nosili »heruš« v telovadnico kot predsednik Orla. Večkrat vas je grajal ta ali oni odbornik zaradi tega in vi se še ponašate s tem? Vendar je prišel silno zaželjeni čas, ko se je pokazal ob volitvah Vahčič v pravi obleki, ko nas je namreč zapustil (tako pravi on); resnica pa je, da smo ga v un vrgli. Pa kaj to njemu mar? Saj on lahko živi, če pride kmét k njemu v gostilno in trgovino, ali ne. Tako namreč on vedno zatrjuje. Potem se pa jezite in s tožbo grozite, če kdo pravi, da nimate vi cikorie z ovitkom za obmejne Slovence? — Toda za enkrat dovolj. Ne preostaja nam toliko časa, kakor ga imajo dopisniki »Naroda« in njih pomagачi. Kličete na boj. Bržkone ste pozabili, da je boj z ljudstvom nevaren. Ne želimo boja, a če pride, se ga ne ustrašimo; toda boj mora biti s pošteni sredstvi in poštenimi možmi. To pa vedite: zmaga bo naša.

d Iz Žužemberka. Smrt je imela veliko košnjo tu pri nas pretečene dni. Skoraj neprenehoma je zvonilo. Umrl je med drugimi Karol Poženel, gostilničar in kovaški mojster na Dvoru, še jako mlad mož blagega značaja. Škoda zanj, bil je izvrsten kovač, pa tudi razumen in spreten živinozdravniški pomočnik, h kateremu so se v sili radi

zatekali ljudje, toliko bolj, ker imamo živinozdravnika tako silno daleč. Ravno v tem oziru je naš okraj zelo na slabem. Toliko imamo semnjov, živinoreje se ljudje čimdalje bolj oprijemljejo, a živinozdravnika imajo nekatere vasi po 7 do 8 ur daleč! Pa še malokdo ga v sili doma dobi, ker ima tako velikansko okrožje. Zato bi bilo silno ustrezno živinorejcem, ko bi se res nastavil okr. živinozdravnik za žužemberški in višnjegorski sodni okraj, katero misel je bil spomlad sprožil deželni odbor. Čujemo, da se je naš župan g. Vehovec za to stvar že krepko potegnil. Opozoril je pa merodajne kroge tudi na to, da bo moral ta živinozdravnik, če bo res nastavljen, imeti svoj sedež v Žužemberku, ne pa v Višnjigori, kajti sicer nam ne bo nič bližje kot sedaj, ko ga imamo v Novem mestu. Upamo, da bo ta gospod sedaj, ko je deželni poslanec, tem uspešnejše zastopal to misel in jo tudi uresničil; saj ga itak poznamo, da ne odneha, kar enkrat zagradi. — Zelo živo je bilo v nedeljo, 13. t. m. popoldne na takozvanem »velikem vrtu«. Tukajšnje društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb je priredilo tamkaj na prostem veselico, ki se je jako dobro obnesla. Sodeloval je tudi pevski zbor ajdovskega izobraževalnega društva »Škerjanček« in tamburaški zbor domačega izobraževalnega društva. Vse točke bogatega vsporeda, govor, petje, tamburanje, tri šaljive predstave, šaljiva pošta in srečolov so jako dobro in zabavno izpadle. Zlasti se je vse čudilo krepkemu in ubranemu žvrgolenju ajdovskega »Škerjančka«. Veselica, katere čisti dohodek je namenjen v prid revnim in zanemarnjenim otrokom, je bila jako številno obiskana, zato je čuditi, da je tudi njen gmotni uspeh velik, tako da bo društvo moglo uspešno izvrševati svoj lep, blagotvorni poklic. — Dežja smo dobili pretečni teden nekoliko, pa samo za »mušter«. Nekateri vasi so pa še namesto tega dobile ledeno zrnje. V ponedeljek pred Veliko mašo se je proti večeru kar na suho vsula toča za Zalisce, Rebri in Brinovi gori, in sicer tako obilna, da jo je bilo še drugo jutro lahko nagrabiti pod kapom. Grozdje in drugi jesenski pridelki so uničeni razun ajde, ki si bo morda še opomogla, ako dobimo v kratkem kaj izdatnega, pohlevnega dežja. — Lepo cerkveno slovesnost smo imeli na Velike maše dan. Obe Marijini družbi sta obhajali svoj glavni družbeni praznik s skupnim sv. obhajilom, slovesnim shodom in sprejemanjem novih članov. Povzdignit slovesnost sta prišla Korenov gospod iz Doberniča in g. profesor Porenta iz škofijskih zavodov, kateri je imel dopoldne in popoldne prekrasna govora. Družbini zbor pa je pod vodstvom g. organista prelepo prepeval. Bilo je zares prav lepo in prisrčno.

d **Struge.** Dne 8. avgusta je umrla najstarejša oseba na Tisovcu, župnija Struge, Janez Nose, star 93 let. Pokojni je bil kljub visoki starosti še vedno jasnega razuma. Bil je nad 60 let cer-

kveni ključar ondotne podružnice. Bil je prav priden in skrben gospodar in nad 80 let je gojil čebele. Gotovo je zato tako visoko starost dočakal, ker je tako trezno in zmerno živel; menda se v vsem svojem življenju ni niti enkrat upijal. Posnemanja vredno! — Naj v miru počiva!

d **Krško.** Strela je udarila! Kam pa? V liberalni občinski urad. Eden je prišel pogledat, kako »purgarski očetje« gospodarijo. Kaj je pa videl? »Purgarji« — molčijo . . . Kaj pa, če mi povemo?! Takrat naj pa le naredijo — testament!

d **Litija.** Novi občinski odbor je imel v nedeljo, 13. t. m., svojo prvo sejo, kjer se je z raznimi predlogi in sklepi pokazalo, da je naša stranka res stranka dela v splošno korist. Tisti maloštevilni kmečki ljudje, ki se skušajo oklepati liberalcev, bodo kmalu spoznali, da kmet, ki se druži z liberalci, pljuje v lastno skledo.

d **Šmartno.** Odkar so propadli liberalci v Litiji, si s šmartinsko gospodo vred dajejo pogum s pesmijo: »Mi vstajamo in vas je strah« in krepke pogum in srce s pečenimi prešički in sladko vinsko kapljico. Nedeljo za nedeljo napravljajo gostije sebi in svojim somišljenikom — enkrat v Gradiških Lazih, drugič v Zavrstniku. Tako se deluje po liberalnem načrtu za narod! Smilijo se nam tisti kmečki ljudje, ki gredo za liberalci po tej poti. Z gospodo ni dobro hrušk peči, pravi pregovor; mi pa pristavimo; še slabše pa je z gospodo peči prešička — in to bo pokazala prihodnost. Marsikoga bo po tej družbi bolela glava, pa ne samo njega, ampak cele družine; kajti prevelika dobrovoljnost stane denar, zdravje in dragoceni čas! Ljudje božji, pamet, dokler je čas! — Ponesrečil se je v Ameriki Alojzij Kastelic iz Cerovice in vsled poškodb umrl. Koliko mladega življenja pokonča Amerika! Nov klic: Ne v Ameriko!

d **Šmartno.** Veliko gasliško slavnost smo imeli 6. avgusta v Šmartnem. Taka slavnost bi bila sama na sebi nekaj lepega, če bi le nekatera gasilna društva ne bila v prvi vrsti liberalna in šele v drugi vrsti dobrodelna društva. Nekateri mladi gasilci — pravijo iz Trebnjega — so izzivali po cestah naše fante Orle ter razmetali v dveh gostilnah užigalice za obmejne Slovence po tleh. Krono svojemu delu pa so postavili nekateri izobraženi pevc moškega in ženskega spola pri gasilski veselici s tem, da so se norčevali iz svete maše, pojoč latinske mašne besede s kozarcem v roki! Vprašamo, ali je mogoče liberalno surovost višje prignati? Lahko bi zakliali: Državni pravdnik, kje si? Čuditi se je, da nekateri ljudje, ki so sicer dokaj dobri, ne spoznajo, da jih bo taka družba spravila v blato surovosti in brezboštva. Pošteno ljudstvo pa se s tako družbo ne brati!

d **Št. Jurij pri Litiji.** Čuje se, da je zadeva zaradi škode, ki nam jo dela topilnica, vsled posredovanja naše vrle »kmetijske zveze« in našega zaslužnega

poslanca svetnika g. Fr. Povšeta v najboljšem tiru. C. kr. okrajno glavarstvo je tudi po dolgem času v tem oziru storilo svojo dolžnost. Upamo, da se bo novi gospod župan Oroslav Bric zavzel z vso silo za to važno zadevo ter skušal popraviti, kar se je dosedaj zamudilo.

d **Zagorje ob Savi.** Dne 11. avgusta je začel goreti gozd južne železnice. Vžgale so ga iskre od lokomotive. Gorelo je dva dni, kjer je naša požarna bramba z velikim naporom pridno delala. — Velika nesreča je zadela v soboto, dne 12. avgusta, našega somišljenika Janeza Hrastelna. Pred dvema mesecema mu je pogorel kozolec. Pred štirimi tedni ga je zopet postavil in pokrili z opeko. Koliko dela in truda, saj leži njegovo posestvo na strmem hribu. Omenjenega dne ob pol treh je pa tresčilo vanj in kozolec je ves pogorel. Zraven tega vse žito, sedem voz mrve in pet voz. Priporočamo ga vsem usmiljenim srcem v podporo.

d **Zagorje ob Savi.** V nedeljo, dne 13. avgusta, smo imeli v dvorani »Zadružnega doma« shod, na katerem je govoril naš poslanec, deželni odbornik Zajec. Nabralo se je lepo število volivcev. G. poslanec nam je podal v enournem govoru sliko delovanja vrlih poslancev Slovenske Ljudske Stranke. Ko so prišli naši poslanci do večine, so precej pokazali, kaj hočejo: dati ljudstvu v najširšem obsegu pravic in pomoči. Liberalci so imeli vedno polna usta lepih obljub do nižjih slojev, storili niso pa nič, skrbeli so le zase. To kažejo zanemarjene ceste, mostovi, pomnjanje vodovodov itd. In da bi bili dali nižjim slojem kaj političnih pravic? Kaj še? Otepali so se jih, kar so mogli, in to so v svoji sebičnosti in onemoglosti pokazali še enkrat: ko so začeli naši poslanci delati. Poslanci S. L. S. so predložili v deželnem zboru nov občinski red, po katerem pridejo do pravic vsi sloji do najnižjega delavca in do zadnjega kočarja. Kdo se je upiral? Liberalci so nagajali, kar so mogli. Kako so šele kričali, ko se je predložil nov cestni zakon, ki bo pravi blagoslov za našo deželo! Pa naši se vpitja niso ustrašili. Kar so ljudem obljubili, to so precej začeli izvrševati. In v kratki dobi se je začelo popravljati in se je že tudi mnogo popravilo, kar so liberalci zamudili in prespali. Začele so se graditi ceste, mostovi in vodovodi. Pa to je v tem kratkem času šele začetek, šlo bo čedalje bolj naprej. — Za vse te in druge naprave je seveda treba denarja. S. L. S. je našla pri vstopu v deželni zbor prazne blagajne. Novih naklad se ni moglo nakladati, ker so bile že tako visoke, davčna moč pa majhna. Treba je bilo vzeti posojilo. In najelo se je res desetmilijsko posojilo, ki se imenuje melioračno posojilo. In posojilo se je uredilo tako pametno, da dežela ne bo odplačevanja dosti čutila. Odplačevalo se bo počasi, da bo vse vrnjeno šele v 50 letih, tako da bodo pomagali vračati tudi poznejši rodovi. Kar je tudi popolnoma pravično, saj

bodo-dobrote potomci uživali še v bolj obilni meri kakor sedanji rod. S tem posojilom je pa obljubila tudi država deželi pomagati, in sicer bo ona dala za ceste in druge naprave največji del. Že sedaj je dala v ta namen do pol milijona kron. Koliko koristnih cest, mostov, vodovodov se bo zgradilo, koliko hudournikov uredilo, zboljšalo kmetijstvo itd. In kdo bo deležen teh dobrot? Ne le kmetje, ampak tudi delavci, saj so tudi delavci prisiljeni živeti v krajih, n. pr. Zagorje, kjer vsega tega zelo pogrešajo. Škode pa gotovo ne bodo imela tudi mesta, ampak dobiček: kolikor bogatejša bo dežela, toliko boljše bo za mesta, kamor se bodo živila lažje in v obilnejši meri uvažala in odkoder se bo v obilnejši meri potrebno izvažalo. — Liberalci seveda na vse to kričijo, a naši se za to ne zmenijo, ampak delajo pridno naprej v korist ljudstvu. — G. poslancu smo za lepi govor hvaležni. Želimo ga le še večkrat imeti med nami, saj je ravno Zagorje tako zapuščen kraj, kjer bomo deželne pomoči potrebovali v obilni meri: nimamo cest, nimamo vode in še marsikaj drugega nam manjka.

d Drobtinice iz Cerkelj na Dolenjskem. Pri nas so se pokazali sumljivi znaki kolere. Ni mogoče! Pri kom? Na možganih naših liberalcev. Zelo nevarni znaki: zaslepljenost, nadutost, besnost proti »farjem« in somišljenikom, strah pred zasledovanjem klerikalcev. Okužili so tudi že nekatere poštene moše, ki zahajajo v družbo liberalcev. Ta bolezen se hitro širi. Odločujoče oblasti so se že zganile, da se razkužijo prizadeti. Najuspešnejše sredstvo proti taki bolezni je baje — sol in pa poper. — Zaradi dopisa o požarni brambli so nekateri ljudje vzdignili precej prahu. Mi poudarjamo, da smo navdušeni za požarno brambo, pribijemo pa tudi, da nazaduje naše društvo. Kdo je kriv? Člani ne. Kajti člane ima malokatero društvo tako sposobne, kakor naše društvo. Vsega je krivo vodstvo. Vprašamo kolikokrat so bile na leto vaje in koliko so vaje stale? Delati se mora za blagor in povzdigo društva, ne pa narobe. Kar je dobrega, radi pohvalimo. V kratkem bo baje občinski ogled, kje se naj postavi opazovalni stolp. To misel pozdravljamo, ker se bodo zavezali jeziki nekaterim ljudem, ki so govorili, da je društvo ljudi farbalo, ko je pobiralo v ta namen prostovoljne prispevke. Največ zaslug ima naš požrtvovalni gosp. podnačelnik. — Kdo je kriv suše v naši fari? »Farji!« Tako so doličili trije gospodje. Ljudstvo je neumno, ker ne posluša teh treh gospodov, ampak se da farbat od duhovščine ter se udeležuje procesij za dež. Dež bo dala že sama narava. Najprvo je treba pobiti farje, potem bo pa odpravljeno siromaštvo, po naši fari se bo cedil med in mleko.

d Iz okolice Vač se bomo včasih oglasili. Na sejmov dan je prišlo dosti tujega ljudstva na Vače. Vsi so se zgrajali nad toliko surovostjo naprednja-

kov. Tisti taterman je ravno en teden ljudem oči odpiral, da so videli sadove naprednjaštva. Naprednjaki so ga morali ponoči sami doli vzeti. Prav je bilo tako. Lepo čast je napravila napredna sodruga tržanom na Vačah. Priznati moramo, da je na Vačah v trgu dokaj častnih izjem, ki se jim gnjusi napredna izobrazba. Za napredno izobrazbo na Vačah pa fara ni nič odgovorna. Okoličani razun nekaterih kričočev niso Vačanom prav nič podobni. Že od nekdanj ni imel v okolici nikdo prave veljave, če se je pečal z naprednjaki na Vačah. Kadar smo šli v cerkev, smo videli še pred malo leti samo kakega vpokojenega orožnika, dacarja ali še kakega gosposko poštrihanega postavljaja, da so na trgu stikali glave skupaj. Kmetje se za tako jaro družbo do najnovejšega časa niso brigali. Danes pa nekatere hiše tudi v okolici vlečejo z Vačani. Od naprednjakov na Vačah nimajo nikake koristi in časti. Nekateri morajo ž njimi držati zato, ker so dolžni v napredni posojilnici. Kak posamezen revež ne sme biti z nami zato, ker ima maslo na čelu. Zavedni in neodvisni katoličani se ne bojimo »Slovenskega Doma« in njegovih lažij, ki imajo zelo kratke noge. Za nastaka napredna krota ne obstoji. Slab in malovreden se nam zdi vsak, ki ga kak napreden pisac s podpisom ali brez podpisa spravi v nejevoljo. Večkrat nas na Vačah izziva in sramoti kako najeto človeče, ki nima ne premoženja in ne časti. Tak nas žaliti ne more, zato ga ne tožimo. Sadovi se pa kažejo pri tistih hišah, kjer bera napredne časopise. Če ste naprednjaki taki tiči, zakaj imate pa tako lepo poglajen trg? Občinska pota še niso bila nikoli v tako slabem stanu, za pota ni to županstvo storilo čisto nič. Sedaj lažejo, da je Peruci znižal šolsko naklado. Sraka se postavlja s pavjim perjem. Peruci nima pri šoli nobene besede. Krajni šolski predsednik je Tit Strmčjan, vsi člani so naši moške. Našim šolskim možem se moramo zahvaliti, če z varčnim gospodarstvom prihranijo domači in štirim sosednjim občinam veliko plačevanja za šolo. Naši šolski možje morajo meseca oktobra napraviti proračun za šolske potrebščine, domače in sosednja županstva pa v štirih letnih obdobjih plačajo, kolikor zadene posamezno občino. Da imamo sedaj manjše doklade, to je zasluga naših šolskih mož. Na Vačah bo treba takega župana, ki bo hodil v cerkev. Okolica in vsa fara spoštuje duhovnike. Občinski odbor ne bo smel imeti nikake zveze s cerkvi sovražno stranko. Tako slabega duhovnika ne smemo nikoli imeti, da bi ga sodruga na Vačah hvalila. Kaj bi imel od te hvale? Da bi mu pametni farani pravilno ne zaupali. Ptič se spozna po petju, liberelec pa po zabavljanju čez duhovnike. Zato proč z napredno strahovladdo!

Notranjske novice

n Hrenovice. Zgledu drugih krajev so sledile tudi naše vasi in si v svojem novo ustanovljenem kmetijskem društvu s sedežem v Hrenovicih zagotovile mesto, ki bo v prvi vrsti posredovalo pri prodaji poljskih pridelkov in nakupu različnih potrebščin. Gospodarsko društvo je bilo živo potrebno, morada ne dosti manj, kakor je v teh suhih dnevih potreben naš kraški svet hladnega dežja. Dokaz temu je bila jako živahna udeležba gospodarjev na ustanovnem občnem zboru dne 6. avgusta in že precej nad sto članov iz hrenoviške in postojniške fare, ki so se priglasili novemu društvu. Sprožil, pripravljal in ustanovil je naše društvo g. župnik, sam vzoren gospodar, izročeno pa je sedaj načelniku Ivanu Šabcu iz vasi Goriče. Komaj ustanovljenemu društvu že gre zasluga, da je vzdignilo v času treh tednov cene sena od 1 K do 1 K 40 vin. na 2 K 30 vin. do 3 K 10 vin. stol. Pač neprijeten udarec za razne naše prekupce sena, ki se sedaj seveda pridušujejo nad farji, kateri »vse na dan spravijo«. Kaj se hoče! Društvo je dobro zastavilo in trdno upa, da bo svojo nalogo v prihodnosti vztrajno nadaljevalo. Pričakuje samo to, da ga bodo njegovi člani podpirali in povsod zagovarjali. Ko bodo pri nas med gospodarji jenjale ona neodločnost in cincanje, ona sebičnost, ki ne pusti, da bi dva gospodarja kaj skupnega začela in bode večina gospodarjev sprevidela, da bode šele iz gospodarskega združenja nastalo gospodarsko blagostanje, tedaj bode podnanaška valovita planjava še vsa lepša, kakor dozda. Kmetijsko društvo hoče to doseči, zato — Bog z njim!

n Hrašče pri Hrenovicih. Bleda smrt si je za letos menda kar naprej vzela, da hoče vladati v naši vasi. V kratkem času je ugrabila dva fanta in dve dekleti v najlepši fantovski in dekliski dobi življenja. Pač dokaz, da ona nič ne izbira.

DRUŠTVENE VESTI.

Črnuče. Velikega Šmarna dan se je na Črnučah slovesno blagoslovila nova lepa zastava dekliske Marijine družbe. Slovesnost je pokazala, koliko je mogoče storiti tam, kjer se vsi dobro misleči med seboj podpirajo. Tukaj in tam se prireditve Marijinih družb nekako po strani gledajo kot manj vredne, na Črnučah pa so se veljavni moške v zvezi z izobraževalnim dru-

šivom potrudili, da povzdignejo cerkveno in izvincerkveno slovesnost Marijine družbe. Posestnik, g. Iv. Cibašek, čigar soproga je bila zastavi botra, je dal na razpolago krasen prostor ob svojem posestvu, člani izobraževalnega društva so primerno priredili in okrasili ta prostor in prostor pred cerkvijo; članice Marijine družbe so se pa s hvalevredno vnetostjo trudile, da bi srečolov izobraževalnega društva kolikor mogoče podprli društveni dom, katerega je požrtvovalnost Črnučanov ravno kar spravila pod streho. Kjer sodelujejo vsi dobro misleči, tam stvar mora iti naprej. — Dekleta so z občutkom predstavljala igro »Junaška deklica« (Devica Orleanska). Da so bile uloge izborni priučene in se je zato igra gladko predstavljala, tega pri znani pridnosti deklet iz Marijine družbe še omenjati ni treba. — Črnuška Marijina družba je za vsestransko podporo hvaležna vrlim domačinom, zlasti cenjeni botri svoje zastave, in je hvaležna tudi sosednjim Marijinim družbam, ki so se prišle veseliti z njo njenega praznika, izobraževalno društvo pa je hvaležno vsem, ki so z dobitki in s svojimi denarnimi doneski podprli novi društveni dom.

Slavnostna otvoritev društvenega doma v Smledniku.

Ob trudapolnem delu, ki je trajalo okoli dveh let, se je zgradil tudi v naši fari z veliko požrtvovalnostjo njenih prebivalcev in z nekaterimi zunanjimi prispevki zaželjeni Društveni dom, ki bo služil, kakor stoji zapisano nad glavnimi vrati: »Veri in omiki«. O priliki otvoritve smo lahko s ponosnim veseljem zrlj na to praktično stavbo, prikupljivo očem v vsakem oziru, tukaj na lepem gorenjskem polju pod zelenimi hribi. Sezidali smo si torej središče našega izobraževalnega dela, postavili že drugo trdnjavo prodirajoče krščansko socialne ideje v kranjski dekaniji in pokazali dovolj jasno smisel našega mladega in vztrajnega gibanja. Jasno nedeljsko jutro je privabilo ljudstvo od blizu in daleč. Ljudje so nestrpnost pričakovali, kaj doprineše pravzaprav slavnostni dan in proti večeru so govorili: Kaj takega še nismo videli. Veselja so plamtele oči faranom, ko so začeli prihajati slavnostni gostje, da počastijo ta dan delo naših rok. Število mlajev in nešteto vencev s pomenljivimi napisi je služilo v pozdrav vsem dobrodošlim. Ob četrta na 10. uro so se zbrale pri prvem slavoloku ob kapelici na polju dolge vrste Orlov, precej nad 100, ki so prišli iz Ljubljane, Brezovice, Kranja, Nakla, Tržiča, Komende, Preske, Stare in Škofje Loke v večjem ali manjšem številu, da skupno proslavimo velepomembni dan v Smledniku. (Nekaj jih je prišlo še pozneje.) Prikorakali so jim nasproti smleški Orli, na čelu jim dvajahalca in pozdravil jih je smleški načelnik z nagovorom, ob čigar sklepu so zagrmeli navdušeni. Na zdar klici. Tudi pozdravu gospoda župana v imenu občine so se častno odzvali. Nato so

pripenjala dekleta v narodnih nošah vrlim bratom Orlom šopke na prsi in pomikale so se rdeče vrste, za njimi množica ljudstva ob neprestanem zvenenju proti ponosni, prenovljeni smleški cerkvi. V cerkvi je imel ob 10. uri velečastiti gospod dekan Anton Koblar slovesni govor in razložil pomen našega delovanja v besedah veri in omiki. Dokler bode vera in omika skupno v harmonični zvezi delovala, toliko časa je res mogoč pravi napredek slovenskega naroda v vsakem oziru. Pojasnil je tudi starim ljudem pomen slavlja, da bodo prav znali ceniti važnost Društvenega doma. Po slovesni sveti maši je blagoslovil velečastiti naš dom in zaprosil milosti in pomoči božje vsem, ki bodo poslovali v njem. Po blagoslovljenju je poprijel na hodniku pred župniščem besedo drž. poslanec g. prof. Evg. Jarc in njegove besede so padale v srca neštete množice. Sklene s pomenljivimi besedami: Kakor je Vsemogočni obogatil našo deželo, posebno našo gorenjsko stran s čarobnimi prirodnimi krasi, z bogastvom lepote, tako naj dodeli sreče na novo ustanovljenemu Društvenemu domu in oplemeni vaše započeto delo. Ob pol 2. uri so napravili bratje Orli obhod na Sv. Valburgu in čez polje nazaj v cerkev, kjer so se pele litanije. Zlata nedelja je rosila veselje v naša srca in to se nam je še pomnožilo pri veliki vrtni veselici, ki se je pričela ob 3. uri popoldne. Vladala je povsod židana volja in iz vseh obrazov se je brala navdušenost. Edino, kar je nekoliko oviralo dan naše slovesnosti, je bil nenadni dež, ki nas je malo blagoslovil, a nato kmalu zopet nehal. Jako ugodno je vplivala na nas slava meniška godba, ki nam je čez dan in do 10. ure zvečer marsikatero zaigrala. Med vrtno veselico se je vršil tudi bogato obiskani šaljivi srečolov z mnogimi dobitki. Bilo je postreženo vsem ljudem, abstinentom in drugim, tudi z bosansko kavo itd. Opazili smo na vrtu visoke dostojanstvenike cerkve in več odličnih meščanov. Raznovrstni balončki, čarobni bengalični ognji so zaključili lepo prireditev. »Kvišku« je ime našemu domu, kvišku hrepenimo mi in vabimo kvišku tudi druge fare naše lepe Gorenjske. Vsem, ki so pripomogli k prireditvi, bodi izrečena srčna zahvala, vsem ostalim pa: Na svidenje! Na zdar!

Šmarino pri Litiji. Pozor fantje! Dne 8. septembra, to je na praznik rojstva Marijinega, popoldne bo v Šmartnem kot sklep slovesnosti desetletnice tukajšnje mladeniške Marijine družbe mladeniški shod za celo dekanijo. Vsi pošteni fantje iz vseh župnij dekanije, brez ozira na to, če ste člani Marijine družbe ali ne, pridite isti dan na shod, da si podamo roke v navdušenju za vero in domovino! Natančnejši spored sledi pozneje.

Dobrnice. Naše društvo se dobro giblje. Pred nedavnim časom je napravilo izlet na Grm in že tedaj so društveniki sklenili, da morajo dobiti ka-

kega grmskega gospoda medse v domačo župnijo. Na njihovo povabilo je prišel dne 13. avgusta gospod Lapajne in imel poljudno predavanje o naprednem čebelarstvu. Poslušalci — bilo jih je okrog 140 — so z zanimanjem sledili predavateljevemu izvajanjem in stavili marsikako vprašanje, na katero je gospod predavatelj radovoljno odgovarjal. Predavanja se je udeležilo tudi več žena in deklet. Tako je prav! Vrlemu gospodu lepa hvala, društvenikom pa: tako naprej!

Iz Podlike pri Vrhniki. Katol. slov. izobraževalno društvo vljudo vabi vse člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 27. avgusta točno ob 3. uri popoldne v navadnem društvenem prostoru. Povabljeni so pa tudi vsi nečlani, ki radi kaj govorijo o društvu; vsak, ki ima kako željo ali sploh kak pomislek glede društva, naj svoje mnenje gotovo na občnem zboru pove, saj bo le v korist društva, kdor bo pa ob tej priliki molčal, potem pa zabavljal, ga bomo pa prišteli med gotovo vrsto žensk, kam, bo že potem zvedel. — Na programu je pregled društvenega delovanja čez celo leto in volitev novega odbora. Brez važnega vzroka naj gotovo nihče ne izostane! Odbor.

Narodno gospodarstvo

ZBOLJŠANJE PLANIN.

Ker je za živinorejo pred vsem potrebna dobra paša, se obrača posebna pozornost na zboljšanje pašnikov. Deželni odbor je dovolil sedaj deželni prispevek za zboljšanje sledečih visokih planin, ki ga bo izvrševala deželna komisija za agrarne operacije:

1. Pungrat na južnih obronkih Kladva in Košute v višini 1440—2000 metrov nad morjem ter v obsegu 126 ha za upravičence iz Brezij, Črničva, Noš, Sv. Katarine, Radovljice in Poljč.

2. Planina pri Beli peči, južno od gornjega belopeškega jezera (1000—1700 metrov) v obsegu 172 ha za upravičence iz Bele peči.

3. Belšica na južnozahodnem obronku Stola (1800—2000 metrov) v obsegu 192 ha, ki bo za ovce in konje; za govejo živino se pa prirede pašniki v dolini, ki so razdeljeni na vasi Vrba (100 glav živine), Hraše (60—70 glav) in Studenčice (50 glav).

4. Žerovnica tudi na južnozahodnem obronku Stola (1100—2200 m) v obsegu 451 ha za upravičence iz Žerovnice in Most.

5. Planina Prevole na južnem obronku Begunjsice (1300—2000 metrov nad morjem) v obsegu 122 in pol ha za udeležence iz Vrhnjega, Dvorske vasi in Zgoše.

6. Lešanska planina nad Tržičem vzhodno in južno od Dobrča (1636 metrov) v obsegu 32 in pol ha ter

pašnik nad Lešami za upravičence iz vasi Leš.

7. Porezen na vzhodnem obronku gore Porezen (1500—1630 metrov) v obsegu 214 ha za upravičence iz Zgoranje in Spodnje Sorice, Spodnjih Dan, Orehka, Gorij, Poč, Davče, Zalega loga, Trebenč, Sv. Lucije, Nemškega Rovta in Dražgoš.

8. Velika Planina v Kamniških planinah severno od Črne med Bistriško dolino in Štajersko (1300—1600 metrov) v obsegu 556 ha za upravičence iz Kosiš, Slatnika, Laniš, Zagorice, Gornjih in Spodnjih Stranj, Bistrine, Okroglega, Klemenčevega, Kregarjevega, Gradišča, Praprotnega, Sadržaja in Senožet.

9. Mala Planina južno od Velike Planine (1500 metrov) v obsegu 200 ha za upravičence iz Studenca, Primoža, Stahovce, Županjih njiv in Žage, Potoka, Kamnika, Praprotnega, Spodnjih Stranj.

Te planine se bodo očistile grmovja in kamenja, pognojile in posejale, napravile se bodo poti, postavili hlevi, koče in ograje, priredila napajališča za živino itd.

Vsa ta dela, katerih stroški se razdele na državo (60 odstotkov), na deželo (15 odstotkov) in na upravičence (25 odstotkov), bodo stala 248.000 K. Z ozirom na veliko korist so se upravičenci izrekli pripravljene za svoj prispevek. Samo z živinorejo si more danes kmet pomagati. Zato pa skrbimo za dobre pašnike!

Drobtine

Skrivnostna smrt ruskega generala. Letos v februarju je v Peterburgu padel znan general na ježi s konja in umrl. Po pogrebu je dobila policija od generalove hčere ovadbo, v kateri dolži svojo mačeho, da je zastrupila generala. General je zapustil oporoko, v kateri je razdedinil svoje otroke in vnuke in določil za edino dedinjo petmilijonskega premoženja svojo tretjo soprogo. Hči generala trdi, da je mačeha spravila očeta s sveta z zastrupljeno šunko. Oblasti so odredile, da se truplo izkoplje. Vdovo pa so zaprli, ko je hotela po vloženi ovadbi pobegniti.

Pismo prodano za 102.000 mark. Iz Lipskega se poroča: Pri neki razprodaji se je prodajalo tudi neko Luthrovo pismo. Vzklicna cena je znašala 5000

mark, v petih minutah se je pa dvignila na 102.000 mark. Pismo je pustil kupiti znani ameriški milijonar Morgan, dražil je tudi neki berlinski veleindustriec, ki se je pa končno umaknil.

Od kmečkega fanta do generala. List »A Nap« poroča: Leta 1893 je umrl na Dunaju vpokojeni generalni major Štefan Bus. Zapustil je 12 milijonov premoženja in ker se niso oglasili nobeni dediči, je zapadel denar erarju. Sedaj pa se je izkazalo, da je Bus leta 1820 prišel k vojakom kot priprost kmečki fant in je vsled izrednih zmožnosti postal general. Oglasili so se sedaj nekateri njegovi stričniki in stričnice, ki nameravajo tožiti erar za dedščino.

Železniške nesreče v New Yorku. Glasom poročila prometne komisije v New Yorku se je pripetilo meseca februarja t. l. na železnica v New Yorku 2522 nezgod. Dvajset oseb je bilo usmrtenih. Na električnih železnicah je bilo 2220 nezgod. Petnajst oseb je bilo usmrtenih in 108 težko poškodovanih.

Služkinja postala odvetnica. V New Yorku živi znamenita odvetnica Klara King, ki ima od svoje odvetniške pisarne letno 200.000 K čistih dohodkov. Gospa odvetnica je bila za mlade dni služkinja. Kakor pa se v Ameriki vsakemu talentiranemu človeku da prilika, da svoje sposobnosti porabi, tako se je tudi moglo zgoditi, da je iz služkinje postala doktorica in odvetnica. Gospa King je kot služkinja vedno težila za večjo izobrazbo. Štedila je od svoje plače, vpisala se v tečaj za strojni pouk. Prosti čas je porabila, da se je učila pisati na stroj. Ko je dovršila tečaj, je dobila službo v pisarni ter se vpisala v šolo, naredila izpite in šla študirat na univerzo, kjer je z velikim uspehom dosegla doktorat, nakar je stopila v odvetniško prakso. Kmalu je postala odvetnica in sedaj ima 200.000 K čistih letnih dohodkov.

Zapuščeno mesto. V Northbrook Society-ski družbi je predaval pretečeno sredo kapitan Charles Rolleston o velikem južnoindijskem mestu Vijanagar, katero si je na svojih potovanjih po širnih Dekhanskih planjavah ogledal. Kapitan v svojem zanimivem predavanju omenja, da je mesto brez vsakega človeškega bitja, da skačejo skozi vrata in okna mestnih palač mnogoštevilne opice. To mesto je bila nekdanj stolica indijskega cesarstva, ki je obsegalo približno dve tretjini se-

danjega angleško - indijskega posestva. Nekdaj je bilo to mesto sveto mesto, zabavišče in središče velikega prometa; bilo je nekako središče hindostanskih učenjakov in toliko zakladov, da se sprva ne bi niti verjelo poročilom domačinov, ko ne bi mesto obiskali mnogoštevilni evropski raziskovalci. Med temi je bil tudi neki italijanski učenjak z imenom Barthanna, ki je okrog leta 1503 opisal to mesto, kot jako vabljivo. Mesto je imelo krasno lego s slikovito okolico; podnebje milo, dežela polna bogatih zakladov z obširno trgovino — pravi zemski raj. Soc. življenje je bilo na višku kulture, ker so obstajale po poročilih šole. Ženstvo je bilo jako izobraženo, zavzemalo je celó učiteljska in profesorska mesta. Ko pa so pridrli v deželo s svojimi krivimi sabljami Mohamedanci, je bilo mesto in njegova okolica popolnoma opustošena. Kri je tekla po mestnih templjih in svetiščih in jih onečastila. Domačini so bili trdno uverjeni, da visi nad mestom božje prokletstvo in trumoma so zapuščali njihove nekdajne domove.

Velika poneverjenja v Argentini. Iz Buenos Aires poročajo, da je zvezno sodišče odredilo aretacijo štirih višjih carinskih uradnikov, ki so poneverili 4 in pol milijona peset državnega denarja. Dva uradnika sta pobegnila.

Drage kosti. Vse leparne tožijo, kako da so se zadnje čase podražile kosti. Turinska leparna toži, da so se kosti strašno podražile, medtem, ko so le malo poskočile cene lepu.

Opice namesto delavcev. Na nekem posestvu v Savani namerava mesto delavcev posestnik »uvesti« opice. Opazoval je namreč mladega šimpanza, ki je ob pobiranju bombaža pridno delal. Med tem ko so zamorci delali, jih je šimpanz pozorno opazoval. Ko je zapopadel, zakaj da gre, je hitro posnel in jih zgled in je delal za tri zamorce. Neki naravoslovec iz Londona sodi, da bi lahko opice delale, samo predelavci ljudje bi morali biti pridni, da bi opice ne postale lené. Tako se vsaj poroča iz Amerike.

86 dnevno spanje. Veliko pozornost vzbuja v newyorških zdravniških krogih sledeči slučaj. Neko žensko, ki je spala 86 dni, so zopet prebudili. Zaspala je marca. Vsa sredstva, da jo prebude, niso nič izdala. Po 27 dneh se je prebudila, a je kmalu zopet zaspala. Ko se je končno prebudila, je okrevala, samo govoriti ne more. Zdravniki upajo, da bo tudi kmalu govorila.

Odvrnitev.

Čim več časa tem bolj opozarjajo zdravniki svoje bolnike na odvrnitveno teorijo, ki je za kronične bolezni bistveno največje važnosti. Zlasti so kronične bolezni v vseh pojavih, katere potrebujejo tudi v gorkih poletnih časih največjo pozornost in oskrbo.

Ravno v poletnem času, ako ne dražijo sluzne mreže, bronhijale in pljuč težki

katari, je pričakovati pri pravem ravnanju popolno zdravljenje in krepitev obolelih organov in se doseže odpornost proti hripavosti prihajajoče zime. Koder se torej pri odraslih in otrocih pokaže najmanjši nagib zimskih katarov v dihalnih organih, tam se mora v poletnih mesecih popolnoma energično proti istim nastopiti.

Z ozirom na to, da se doseže gotov uspeh ni nobeno sredstvo tako dobro, kakor priznani Sirolin »Roche«. Zavoljo tega

se vsem trpečim na pljučih resno in nujno svetuje, da napravijo odvrnitveno zdravljenje in naj v poletnem času zavžijejo vsak dan trikrat eno kavino žlico polno Sirolin »Roche«. V letni vročini so hudo napadena pljuča manj dražena od kašlja, tako da Sirolin ne pomiri samo, ampak tudi zdravilno učinkuje. Poletna zdravljenja s Sirolin »Roche« se priporočajo otrokom po oslov. kašlju, ošpicah, škrlatici itd. V lekarnah naj se zahteva izrecno Sirolin »Roche«.

V vili zgoreli dve osebi. Zgorela je vila Nobel pri Viborgu. Zgorela je 17letna Noblova hčerka Marija in 7letni sin Ludovik. Guvernanta je pa zblaznela.

Proti Azijcem. V San Franciscu, Cal., se je osnovala liga, katere namen je, doseči izgon vseh Azijcev iz Zedinjenih držav. V kongresu Zedinjenih držav bo vloženi tozadevni predlog. Kakor znano, Japonci in Kitajci ne morejo postati državljani Zedinjenih držav.

Kako se je rešila neka dama napadca. V Parizu so te dni splošno občudovali duševno prisotnost neke mlade dame, ki jo je pokazala ob nekem ponočnem napadu. Mlada dama je bila na obiskih pri znanjih v Passyju ter se je okoli polnoči peljala sama v zaprtem vozu domov. Ko se je pripeljal voz na Place de l'Etoile, je stal tam na trotoarju nek moški, ki je dal kočijažu znamenje, naj mu izroči denarnico, ker bi se ji v nasprotnem slučaju godilo slabo. Dama pa se ni dala prestrašiti. Hitro, da lopov niti opazil ni, je potegnila iz klobuka eno dolgih igel ter sunila globoko v vzdignjeno roko lopova. »Tu imate spomin od mene!« zakričala je in hotela suniti v drugič, toda ropar ni čakal ter je odskočil od voza. Kočijaž je postal pozoren, ko je začel zadnje besede, udaril je po konjih in šlo je v diru naprej. Dama je bila rešena.

Tisočim Kitajcem odrezali kite. Angleški konzul v Kantonu poroča, da je dobro organizirana tolpa v zadnjih tednih porezala tisočim Kitajcem nasilno kite. Mogoče so ti novodobni roparji fanatični reformatorji, navzeti evropskega duha, ali pa so hoteli izkoristiti sedanje visoke cene las.

Brezlični brzjavi v pomorski službi. Na severni francoski obali so postavili tri brezlične brzjave, ki naj omogočajo ladjam v megli orientacijo.

Nemški vpliv v Turčiji. List »Corrière d'Italia« poroča iz Carigrada, da raste vpliv Nemčije na Turškem od dne do dne. Mladoturški list »Tanin« priobčuje vsak dan hvalospeve o Nemčiji in drugi listi mu slede. Ne hvali se le vojaške moči Nemčije, temveč tudi gospodarsko in industrijsko stališče Nemčije. Nemška politika se ume prilizovati nacionalizmu mladoturkov in zlasti rezerviranost Nemčije v alban-skem vprašanju ji je pridobilo mnogo simpatij.

Svetovni mesni trust. Trust večetržcev z mesom v Čikagi dela na to, da monopolizira trgovino mesa celega sveta in se pripravlja, da ustanovi svetovni mesni trust. V La Plati je v ta namen že nakupil trust pri Montevideu posestvo, ki je stalo 1 milijon K, kjer napravijo tvornico za sušenje me-

sa. Uruguayska vlada je sama ustanovila klavnico, v kateri bi izdelovali meso v konzervah in zmrznjeno meso. Del ustanovne glavnice se je rezerviral zasebnikom. Takoj je vso rezervirano vsoto založil čikaški trust. Iz Nove Zelandije uvažajo veliko mesa na Angleško. Trust je že vse pripravil, da dobi v roko tudi mesno trgovino v Avstraliji.

Strašno odkritje v Peterburgu. Ko so gradili neko novo cerkev v Peterburgu, so našli 4 metre globoko 25 človeških skeletov. Komisija je dognala, da so bili pokopani pred 200 leti in da so morali biti umorjeni. Stare kronike beležijo, da je stala tam nekdanja gostilna, kjer so prenočevali tuji.

Švicarski sir se vedno bolj prodaja. Osobito veliko ga prodajo v Ameriko in na Angleško, v Nemčijo prodajo vedno manj Ementhalskega sira. Kljub temu, da prodajo vedno več sira, pa cene sira padajo, ker osobito Američani pritiskajo cene, Nemci, Francozi in Italijani pa s pomočjo Švicarjev strašno konkurirajo švicarskemu siru.

Obdačenje mož-samcev v Lyonu. Iz Pariza se poroča: Državni koleg v Lyonu je izprosil od vlade in kamore dovoljenja, da obdači vsakega samca z 10 franki. Računa se na dobiček 300 tisoč frankov, ki se nakaže rodbinam z velikim otročjim blagoslovom.

SKRIVALNICA.

Kje neki zopet tiči naš mali Janeček?

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Dunaj, 19. avgusta: 45. 37. 30. 75. 25.
 Grad, 19. avgusta: 86. 9. 4. 64. 72.
 Prag, 16. avgusta: 16. 56. 81. 3. 6.

Učenca

za sobno slikarstvo sprejme takoj Frane Klemenčič na Glincih pri Ljubljani št. 253. Učenec dobi pristo hrano in stanovanje. 2516

Vse obstoj. v kakovosti in izborni izvršitvi strela

nedosežne lovske puške

kot: samokrese, streljivo in predmete za lovcu po brez konkurenčnih nizkih cenah dobavljajo

tovarna lovskih pušk: ANTON SODIA, Borovlje (Koroško).

Vse vrste popravila točno in poceni. Ceniki zastoj. Dolgo jamstvo. 1685

Zaslужek!

2-4 K na dan in stalno s preveljem lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro pletenje »Patenthebel« ima izkušene jeklene dele, plete za neslivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoj. Oddaljenosti ne škoduje. Troški mali. Pism. garanc. trajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekti zastoj. Početje za pospeševanje domnege dela trgov. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariabühl, Nelskengasse 1/60. 1892

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 22. avgusta 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	24	40	živa vaga:		
Rž	20	—	Goveda pitana	84	—
Ajda	19	40	Teleta teška	120	—
Ječmen	16	70	Teleta mala	112	—
Oves	17	50	Prasici	130	—
Proso belo	20	—	Kostruni	106	—
Proso rumeno	18	30			
Koruzna stara	19	20	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	—	—	Maslo kuhano	300	—
Leča	25	—	od K 270— do	—	—
Grah	26	50	Maslo surovo od	220	—
Laneno seme	45	—	K 280— do	—	—
Grassica	21	—	Slanina sveža	106	—
Domache detelja	66	—	(špeh)	—	—
Gornjska repa	29	50	Slanina preka-	170	—
Fišol Ribničar	29	60	lena	170	—
Fišol Prepelčar	24	—	Mast svinjska	85	—
Čebula	12	—	Loj	8	—
Krompir	8	—	Jajca 100 kom.	1	50
Zelje sveže	—	—	Pisanci	20	70
Zelje kislo brez	—	—	Golobi	8	—
soda	—	—	Raca	6	—
Repa sveža	—	—	Gos	—	—
Repa kisla brez	—	—			
soda	—	—	Kolonijalno blago		
Brinje	15	60	na debelo		
Kumna	72	—	Riž Rangon od	36	—
Oreh	—	—	K 25— do	—	—
Gobe suhe	4	—	Kava Santos od	274	—
Ječice	—	—	K 284— do	—	—
Zelod	—	—	Sladkor	49	50
Smrekovi storži	—	—	Petrolej	37	50
Seno	4	50			
Slama	3	90			
Stelja	2	90			

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novo skublj. K 9 60 boljša K 12— tako kot puh mehko skubljeno K 18— K 24— srčastobelo kot puh meko skubljeno K 30— K 36— Polijna franks po povzelju. Zarema dovoljena priti povziti poštne ne. Benedikt Sachsel, Lobes 159, pri Pirau Celko. 2512 6

Št. 13595.

2500

Razglas

o sprejemu učencev v kmetijsko šolo na Grmu.

Meseca novembra se prične na Grmu novo šolsko leto za učence zimske in letne šole. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena kmetiskim sinovom iz poljedelskih in živinorejskih krajev. Letna šola traja od novembra do konca oktobra in je namenjena v prvi vrsti mladeničem iz vinorodnih krajev.

Za šolsko leto 1911/12 je popolniti 20 prostih mest in sicer po 10 za učence zimske in za učence letne šole. Razen tega se sprejemajo v šolo tudi plačujoči učenci, ki plačujejo za hrano in stanovanje v zimski šoli po 150 K in v letni šoli po 300 K na leto.

Prošnji za sprejem in za deželne ustanove je priložiti: 1) rojstni list, 2) zadnje šolsko spričevalo, 3) zdravniško izpričevalo, o telesni sposobnosti 4) izpričevalo o lepem vedenju in 5) izjavo staršev ali varuha, s katero se zavezujejo plačati stroške šolanja.

Prošnjo, ki je koleka prosta, je poslati ravnateljstvu šole na Grmu

do 15. septembra tega leta

Prosilci, ki se morejo izkazati s tistim znanjem, ki ga daje prvi tečaj zimske šole, se lahko sprejmejo v drugi tečaj zimske šole. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, dne 8. avgusta 1911.

Hiša

Je naprodaj v Višnji gori s 3 sobami, z opeko krita, z vrtom okoli, vse v dobrem stanu, priprava za rokodelca ali kakega gospoda v pokoju. Kdor želi stanovati na zelo prijaznem prostoru, naj se oglasi pri **Janko Zupančiču**, ravnolam. 2507

Naprodaj je posestvo

v Ihanu
štev. 6

z vsem gospodarskim poslopjem, z njivami, travniki in gozdovi. Hiša leži ob cesti in je z vsem gospodarskim poslopjem v najboljšem stanju. Kupi se lahko tudi vsak kos posebej in je vsak dan na ponudbo. Kolikor mi posvetva še ostane, se bo prodalo 2510

na javni dražbi, v torek dne 19. septembra 1911

t. j. 2 dni pred sv. Matevžem. **ANTON BREZNIK**, Ihan, štev. 7.

2408 I ————— Ustanovljeno 1832. —————

Priznane najboljše oljate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, smet, lak in steklarskega kleja.

Zloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Suhe gobe

Kupujeta
SEVER & URBANIČ
— Ljubljana —
Marijin trg 2.

in plačujeta po najvišji ceni vse pridelke, kot: črno deteljo, repno, laneno in korenjevo seme, vsa travna semena, konopljo, proso, bučne peske, motovilec, čebulo, čebulček i. t. d.

Velika zaloga raznih vrtnih, travniških in poljskih semen.

2458

Uradno ure od 8. rano do 7. ure zvečer

Ustredni banka českých spořitelén

Česko-slovenská banka českých spořitelén

Vloge na knjižice:

4 1/4 %

Premijne vloge:

4 3/4 %

Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najugodnejše.

Bančno trgovanje vseh vrst. 135 52-1

Oddelek za vadje in kavčije.

Uradno ure od 8. rano do 7. ure zvečer.

Podružnica v TRSTU
Piazza del
Ponterosse 2.

Vlogi okoli 115.000-000.

Vijake

razne moči za

stiskalnice

(preše)

izdeluje

A. Tomšič

kovač, Verd, p. Urhnik.

POSOLILA

2468

na osebni kredit ali proti zastavi nepremičnin, vrednostnih olajšanja dolgov potom znižanja papirjev itd.; olajšanja obrestne mere, združitve kapitala, odplačevanja kapitala v obrokih itd., plačiranje privalnega kapitala na pupilarno varne hipotekne stavke in proti visokemu obrestovnemu denarne zadeve ureja oziroma ter vse druge romske preskrbuje **Prometna pisarna** za bančno komisijne zadeve **J. ROZMAN**, Kranj, Glavni trg, št. 129.

Največja izbira

posteljnega perja

popolnoma novo oskubljeno od sivih gos, 1/2 kg. K 1-40 razpošilja za poskušnjo po pošti 5 kg. tudi več, proti pošti, povzeto, 1 velika pernica s puhom K 100—, pernica s pol-puhom K 120, pernica s perjem K 150—, belo, oskubljeno perje K 2-40, polpuh K 3—, prvoroden K 4—, siv puh K 3-20, zelo fini bel puh K 8—, vse ceneje kot drugo in gotovo novo. Vzglavnice nenapolnjene K 1—, pernice nenapolnjene K 3—, 2345

Prva češka zaloga posteljnega perja, oddelček na drobno **Adolf Gans**, Dunaj, Kernal, Ottakringstrasse 48-60. Prodajalna na debelo na dvorišču desno. Podružnici: Tiefer Graben 11 in Mariahilf, Amerlingstrasse 8. Manj kot 2 kg. se ne pošilja.

Pisemski naslov: **Adolf Gans**, Dunaj, XVII.1. Svarilo pred zmotami! - Prosim na ime in naslov paziti.

ADOLF GANS.

Kmetovalci!

Gnojnica je zlato. Vrednost gnojnice od goveda znaša na leto 60 K. Za gnojnico je neobhodno potreben **gnojnični voz**. Najboljši voz za gnojnico je

Sistem Leguart

kakršne izdeluje **FRANC KRAŠOVEC**, kolar na 2251 Vrhniki.

Vozovi se izdelujejo na štiri in dva kolesa; eno- in dvoupreni.

Cena voza je zelo nizka, tako da se voz izplača že v enem letu. Voz naj bi naročil vsak napreden kmetovalec ali pa kmetiška združena podružnica za svoje člane.

Cenik na zahtevo. Ogled na mestu.

3

2374

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K in sicer: 1 moderna obleka iz lista, 1 praktična obleka za lišna opravila in 1 krasna polotna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.

12

popolnih srajc

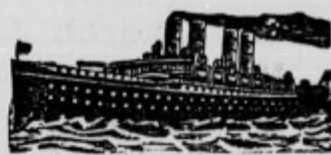
vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumburški ostanki tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravljeni za najboljše opreme.

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica **Josip Frankenstein**, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franco. Vzorci se morajo vrniti.

Pri vsem perlinem blagu se dobi vsled za poznele sezije 10 % popusta.

V Ameriko
in Kanado

složna, cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

2927/07

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Carpathia 22./8., Saxonía 12./9. Pannonia 26./9. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in naj-lpši parnik sveta), 19./8., 9./9., 7./10., 28./10., 18./11. 1911, Mauretania 2./9., 23./9., 21./10., 11./11. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 170— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Priznano dobro blago

za moške in ženske obleke

sukno, platno in drugo
manufakturno blago se

2706 kupi najceneje 26

„Pri Gorenjki“

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Ostanki po znižanih cenah.

! Ceni fotograf. aparati !

Kompletni fotograf. aparati dajo zmagajeno dobro slike, v ploščah, papirjem, kemikalijami in posebnem velikosti slik 6 x 9 cm K 1-90, 9 x 12 cm K 3-20, 5-70, 9-70 itd. (poštnina posebej).

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objektivni znanstveni trdnjaki zelo poceni! Glavni ceniki obsegajo 130 strani zastonj, ravnotako prilagodljivi ceniki.

1878

Elfr. Birnbaum tovarna fotograf. aparatov Hirschberg 326, Češko.

Proda se hišica

sredi vasi Gorica 20 minut od Radovljice obstoječa iz 2 sob, kuhinje, kleti in hleva, zraven ste tudi 2 njeni 5 m. p. in n. knj kozoča. Cena vsemu posestvu 1900 kron. Posestvo bi bilo prav pripravo za kakšnega obrtnika, ali delavca. — Več se poizve pri posredovatelju Francu Papir. Doslavce p. Zirovalca, Gorenjsko. 2429

Odprte (ranjene) nože

povzročijo bolečine in priklenejo drugače zdrave ljudi na postelj. Vsakdanja „Sigma“ uporaba zdravilne kreme za rane „Sigma“ povzroči, da bolečine pojemajo. Zdravniško priporočeno. Dobiva se samo od

deželne lekarne v Slov. Bistrici.

1 pušica stane K 1-20.

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih prodajalcev s sukninim blagom za gospode in dame se sprejmo proti visoki proviziji event. pozneje stalno pri prvi razpoš. sukna. Ponudbe pod: „Weltfirma 92432“ na amončan pisarno M. Dukas Nachf. Dunaj I. 1. 1879

Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

razpošiljam orožje vsake vrste, kot puške Remington, Drilling, Lancaster in Flouet, samokosa, pistole itd. po tovarniških cenah. Popravila najceneje. Zanesljivim oskrbam dovoljnim ugodno država odplačila. pošiljam tudi boljše puške, ne da bi se sililo kupiti 5 dni na poskušajo in ogled. Češki zastopnik in tržak. F. Dušek, tovarna pušk, Opatovo št. 52 ob državni železnici, Češko 4924

Priporočamo novo trgovino manufaktur. blaga

J. Ciuha

Pod Trančo-Ljubljana, Stari trg št. 1

1906 prej bazar postaja električne železnice.

Vseh vrst

2428 blaz 8

perila

oblek

predpasnikov

Fischer & Bondy

Pizen.

Tovarna predpasnikov in perila.

Ilustrirani ceniki zastonj.

Pošiljajte za poskušnjo proti povzetju.

Samo na razpredajalce.

Tovarnica stolov v Zgornjih Gamelnih

(pošta št. Vid pri Ljubljani)

proda jako trpežne gostilničarske stole tako tudi po nizki ceni: eno še ne rabljeno na pol pokrito kččijo svetle barve za uprego enega ali dveh konj.

2423

Sloveči 200 letni

požunski Seehofer-jev rastlinski balzam

proti zaprtju, slabi prebavi, boleznim na jetrih, črevesih, ariznanju, zlati žili itd., je samo pristen z rdečim rakom kot varstveno znamko. — Dobije v vsaki lekarni ali naravnost edino pri upravitelcu izdelovalca Ladislavu Földes, lekarna „Zum roten Krebs“

Pozsony 114 (Požun) Ogrsko.

1885 Cena eni steklenici 70 vinarjev. 10

Varstvena znamka. Po povzetju šest steklenic franko K 4-60.

Glavna zaloga za Avstrijo: Paul Redtenbacher, lekarna zum „Gefner Kreuz“, Dunaj XIII., Albstadtstrasse Nr. 141/114.

Proda se lepo posestvo na Radleku blizu Novevsi

na Blokah, ki sestoji iz 4 njiv, 3 travnikov in 2 delov gozda za drva, dalje hiše z lep. sad. vrtom, skednja in svinjakov. Redi se 2 govedi in 3 prašiči. Vodnjak pri hiši. Poslopja tik ceste. Cena 5000 K. Več pove M. Debelak, Podklanec, p. Sodražica, Dol. 2495

P. N.

S tem se usojam svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi slavnemu občinstvu vljudno naznani, da sem z današnjim dnem prečlil svojo 2503

Irgovino z usnjem

na Sv. Petra cesti št. 23-25

kjer bodem kakor dosedaj postregel svoje

cenjene odjemalce v največjo zadovoljnost.

Pričakujoč nadaljne naklonjenosti beležim

z odličnim spoštovanjem K. A. Kregar.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivoga slubnega K 2-—, boljsega K 2-40, pol belega prama K 2-— belega K 1-—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7-— 8-— in 9-—, sivoga puha K 4-—, 7-—, belega finega K 10-—, prsnega puha K 12-— od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega inlet (mattings) blaga, v gornjem 120 cm dolga, 120 cm široka, z 2. vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, pulkastim in trpežnim posteljnino perjem K 10-—, 8 pol puhom K 20-—, s puh perjem K 24-— Posamezne pernice K 10-—, 12-—, 14-—, Posamezne vzglavnice K 3-—, 5-30, 8-—, Pernice 200 krat 140 cm velike K 13-—, 15-—, 18-—, 20-— Vzglavnice 90-70 cm velike K 4-50, 5-—, 5-30. Spod. pernice iz najbolj gradja za postelje 180-116 cm velike K 13-— in 15-—, razpošilja proti povzetju ali naprej vp. ačilu

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikoli riziko, ker se zam. njava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega posteljnega blaga zastonj. 2117

IZJURNI OTTO MOTORJI

Za svetilni plin, česani plin, bencin, bencol, petrolin itd.

Pazite: motorji za surovo olje sistem Diesel.

Zahtevajte specialni prospekt 502 L. D.

Specialni oddelek: Stroji za žage in obdelovanje lesa.

Popolne opreme žag in mizarnic.

2780

LANGEN & WOLF, DUNAJ K

Bruselj 1910 - GRANDPRIX - Buenos Aires 1910

Henrik LANZ Mannheim

Patentovani 1024

LOKOMOBILI

na nasičen par in vročo paro

z ventiln. krmilom

„Sistem LENTZ“

in močjo do 1000 P. S. e.

Pisarna za prodajanje v Avstriji:

Emil Montigmann, Dunaj IX., Lößlichgasse 4.

Medn. lovška razstava, Dunaj 1910: Urjavna častna diploma (najvišje odlikovanje).

Vsako leto se izkleta nad 2000 lokomobilov.

Trgovina z železnino in cementom.

Fr. Zoré Ljubljana

Karlovška cesta št. 8

priporoča vedno svež portland- in roman-cement, bičje za stropne, strešno lepenco, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi, štedilnike, lito-železne kotlje, parilnike in kotlje za žganje kuhati. — Veliko izber kuhinjske posode, kakor tudi bogato pozlačenih nagrobnih križev itd. — Zaloga karmolineja, prašnega in strojnega olja.

Najboljša češka tvrdka.**Ceno posteljno perje!**

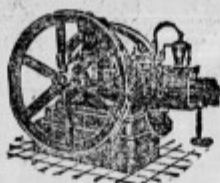
1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, anežobelega, skubljenega 6 K 40; 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blaznami, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim postelnim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 5 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla, 120 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko.

2410

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.**CLIMAX motori na petrolej**

Najcenejši obrat.

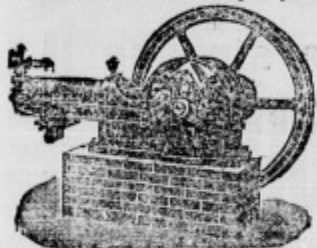
Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX 6,
Heiligenstädterstr. 83 je.

Na prodaj je v Jančah, pri Litlji 2402

lepa domačija

tik farne cerkve pripravna za trgovino in oprava je tudi ohranjena s 5 sobami, kletjo, hlevom, podom, šupo, kozolcem z 8 okni ter vodnjakom, potem lep sadni vrt, 40 oralov zemlje, jako lepi gozdi. Cena po dogovoru. Več pove Jernej Jerant, Sora, p. Medvode.

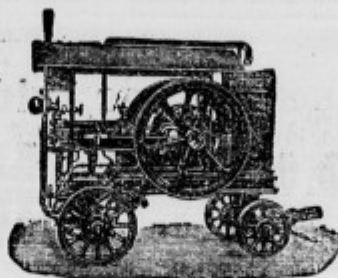
1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-

fiskom in za surovo olje
od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje

Tvorilca motorjev
L. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.

Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

J. Krajec nasl. v Rudolfovem

tiskarna, knjigoveznica, knjigarna in prodajalna

najtopleje priporoča svoje podjetje naklonjenosti prečastite duhovščine in slavnega občinstva, posebno na Dolenjskem.

Tiskarna je opremljena moderno ter izvršuje točno, lično in cenó vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska, kakor: literarna dela, brošure, šolska in društvena poročila, cerkvene, šolske, občinske, posojilnične, užitinske in vsakovrstne druge tiskovine itd. — Vse te tiskovine ima tiskarna tudi vedno v zalogi.

Knjigoveznica je prav dobro urejena ter zmožna tekmovati z velikimi knjigoveznicami. Sprejema v vezavo vsakovrstne knjige, molitvenike, zapisnike itd. ter rabi v to le **najboljše blago**. Odlikuje se njeno delo po izredni ličnosti, solidnosti in trpežnosti, kar dokazuje več zelo laskavih polivalnih pisem. **Solske knjižnice, izobraževalna društva in sploh naročila** v večji množini dobijo primeren popust. Tudi **galanterijska dela** se izvršujejo v popolno zadovoljnost.

Knjigarna ima veliko **lastno zalogo** knjig kakor tudi veliko izbéro leposlovnih, poučnih in zabavnih knjig ter molitvenikov. **Zaloga šolskih knjig.**

Iz lastne zaloge se posebno priporočajo: **Spisi Kristofa Šmida**. Najbolj priporočljivo berilo za mladino. Do sedaj je izšlo 15 zvezkov; nadaljnji novi zvezki so v tisku. — **Narodna biblioteka**. Posebno priporočljiva za društvene knjižnice. Dosedaj je izšlo 60 zv. po 30 vin. Na splošno zahtevanje se boče Narodna biblioteka nadaljevala v kratkem; na razpolago je obilno krasnih rokopisov. — **Tisoč in ena noč**. Pravljice iz jutrovnih dežel. Obsega 51 snopčev po 40 vin. — **Pas sv. Jožefa**. Lično vezano K 1'40. — **Šmarnice**. Premišljevanje o Srcu Marije. Napisal P. Ladislav Hrovat. Vezana knjižica K 1'80. — **Mati Božja Bistriška**. Kratak popis bistrške božje poti. Spisal P. Ladislav Hrovat. Cena samo 20 vin. — **Hišni misijon ali duhovne vaje**. Priredil P. Marijan Širca. V platno vezan K 1'20.

Pri večjem naročilu lastnih knjig primeren popust.

Prodajalna z vsakovrstnim papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami ter z najrazličnejšimi predmeti kot primerna darila ob vsaki priliki izpopolni podjetje **J. Krajec nasl. v Novem mestu** docela tako, da je možno vse svoje p. n. odjemalce v vsakem oziru popolnoma zadovoljiti.

Vroči poletni meseci pospešujejo razvijanje in razširjanje vseh nalezljivih bolezni in znano dejstvo je, da

KOLERA

škrlatinka, ošpice, tifus, koze v poletnih mesecih močneje nastopajo nego v drugih letnih časih. Zato je nujno potrebno, da imajo pri vsaki hiši razkuževalno sredstvo. Priznано najzanesljivejše razkuževalno sredstvo sedanjosti

lysoform

je brez duha, brez nevarnosti in po nizki cení ter se v vsaki lekarni in drogerijah dobi v originalni steklenici za 80 vinarjev. Učinkuje hitro in zanesljivo in ga zato vsi zdravniki radi priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za antiseptične obveze (na rane in otekline) in za obvarovanje pred nalezjenjem.

Lysoformovo milo

je fino, nežno toaletno milo s pridejanim lysoformom in je antiseptičnega učinka. Lysoformovo milo se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo, tudi za dojenčke; olupša polt, jo dela nežno in dehtečo. En poizkus zadostuje, da boste vedno rabili to milo. Komad stane 1 K.

Lysoform

s poprovo meto

je ustna voda odlično antiseptičnega učinka. Odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh iz ust in konzervira zobe. Vrhutega pa lysoform s poprovo meto po zdravniški odredbi služi za grgranje pri katarju v požiralniku, vnetju vratu, nahodu.

Nekaj kapljic zadostuje za pol steklenice vode.

Originalna steklenica stane K 1'60.

Vsi izdelki z lysoformom se dobivajo po vseh lekarnicah in drogerijah.

Zanimivo knjigo

„Gesundheit und Desinfektion“
pošlje na zahtevo vsakomur

kemik

2108

A. C. Hubmann
Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

